

Qurucusu:
Adil Minbaşyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 25 (6068) 12 iyul 2024-cü il

Qiyməti 40 qəpik

İlham Əliyev Pakistanə səfər etdi

Bax:səh-2

TROPİK QIZDIRMA ERASI

Məşhur gürcü yazıçısı Nodar Dumbadzenin "Mən, nəm, İliko və illarion" adlı gözəl bir əsəri var. Orda teləbələrin imtahan sessiyasını "tropik qızdırma erası" adlandırır. İndi həm deputatların, həm də qeyri-deputatların tropik qızdırma erası başlayıb.

BOZQURDLARI KÖPƏYƏ TAPŞIRMAZLAR

Türkələr Niderlandla qurd kimi çarşıdı, amma komutanları (yeni baş məşqçiləri) köpək olduğundan döyüşü axıra çatdırıa bilmədilər.

Napoleon deyir: "Bir türk beş fransız əsgərine bərabərdi. Beş türk yene beş fransız əsgərinə bərabərdi. İyirmi beş türk də beş fransız əsgərinə bərabərdi".

Atatürk Çanaqqalada sübut elədi ki, bir türk bütün dünyaya əvəzdi. Niderlandla oyunda da bir türk on bir Niderland futbolçuya bərabər idi, amma on bir türk on bir Niderland futbolcusuna bərabər deyildi. Çünkü komutanları yerdə deyildi. Qurdları köpəyə tapşıranda belə olar.

Amma üzülmürük, bu komandaya yerli baş məşqçi geləcək və Türkiyəni dünya çempionatına da daşıyacaq və çempion da yapacaq.

MAKRONUN PARTİYASI GETDİ HOPPANDI..

Və düşdü Sena çayının ortasına. Amma yəqin ki, seçkilərdə qalib gələn Solçular onu dərtib çaydan çıxaraq, qoymayaçaq batmağa.

Le Penin partiyası isə qaldı çayın qırığında, heç hoppana da bilmədi.

DAHA HEÇ KƏSƏ MONQOL DEYƏ BİLMƏZSİNİZ

Bizdə birini başa sala bilməyəndə deyirlər ki, ə, monqol...

Bir cədvələ rast gəldim. Ən savadlı və ağıllı insanların olduğu ölkələrin cədvəli. Cədvəlde 25 ölkənin adı var, monqollar bu sıradə 10-cu yeri tuturlar. Bizim isə heç adırmış da yoxdu. Bu siyahını tərtib edənlər deyəsən, məzələni blər. Heç Türkiyənin də adını bu siyahıya salmayıblar, amma monqollar 10-cu sırada. Köçəri həyat keçirən, elm və texnikadan uzaq olan monqollar hətta yəhudilərdən də ağıllıymış. Dünyani idare edirmişlər, xəbərimiz yoxuymuş.

Cədvələ mənə maraqlı bir yer də odur ki, savada və ağıl dərcəsinə görə İran 3-cü yerdə, yaponlar isə 4-cü yerdədir.

Əsas odur ki, qonşularımız Gürcüstan Fransadan irəlidəyimиш. Mən də deyirəm görən, niye gürcüler fransızlardan yaxşı yaşayır?

Ən maraqlısı da odur ki, kosmosu feth edən rusların da adı bu siyahıda yoxdur. Onlar da monqollardan sadəcəmiş.

Na isə, at gəldi örən apardı.

POZDU VƏ ALI BƏYINKİNİ QAZANDI

İşdən yorğun-arğın və dilxor çıxdı. Ona görə yorğun-arğın deyildi ki, çox işləmişdi, onu yorğun-arğın elyən bu güz də maşın gecikməsi idi. Deyirdilər ki, Maliyyə Nazirliyi hələ büdcəni açmayıb, ona görə bəlkə heç bu həftə maaş olmadı.

Evdən çıxanda arvad demişdi ki, axşam gələndə kartof-soğan, bir də uşaqa süd alarsan. Bütün günü işdə də beynindən kartof-soğan, süd çıxmırdu. Yادına Qorkinin bir kəlamı düşdü: "Əgər axşam evə gedəndə süd almalsanı və pulun yoxdursa, bütün günü beynin qalacaq südün yanında və heç nə yaza bilməyəcəksən".

İndi onun beyni təkcə südün yanında qalmamışdı, həm də kartof-soğanın yanında qalmışdı, ona görə heç nə yaza bilməmişdi.

Cibini eşlədi, süd alsa kartof-soğan ala bilməyəcəkdi, kartof-soğan alsa süd. Fikirli-fikirli, salla-na-sallana avtobus dayanacağına doğru gedirdi. Baxdı gördü ki, bir köşkün qabığına xeyli adam yığılb, basbasası. Maraq güç gəldi. Yaxınlaşdı görsün nə məsələdi. İrəli dürtülmək istədi, itələdilər ki, növbəyə dur. Guya növbə vardi. Nəhayət, qabağa soxula bildi. Gördü ki, lotereya satırlar. Alanların arasında belə səhərbət gedir:

- Deyirlər dünən bir nəfər yüz min udub.

- Bizim məhlədə də bir adam əlli min udub.

Bax: səh.3

NƏNƏLƏRİMİZ BƏSİMƏ, DALIMIZA ŞAPALAQ VURA-VURA

və aqlada-aqlada bizi çızmızdır. Messi altı aylıq Yamal vannada sevə-sevə cimizdirib. Ve 16 ildən sonra Yamal bu günümüzün Messisine çevrilib.

İlham Əliyev Pakistan'a səfər etdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 11-də Pakistan İslam Respublikasına dövlət səfərine gəlib.

Azərbaycan Prezidentinə xüsusi hörmət əlaməti olaraq dövlətimizin başçısının təyyarəsini Pakistanın hava məkanında bu ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinin qırıcı təyyarələri qarşılıqlı və enənədə müşayit edib.

Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dağalandığı Pakistan Hərbi Hava Qüvvələrinin Nur Xan bazasında dövlətimizin başçısının şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə toplardan yayım atəş açılıb.

Prezident İlham Əliyevi Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif qarşılıyib.

Sonra Azərbaycan Prezidenti və Pakistanın Baş naziri görüşüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 11-də İslambadda milli abidəni ziyarət edib.

Sahibə Qafarova: Fransa Cənubi Qafqazı qarşidurma meydanına çevirməyə çalışır

Azərbaycan nəinki beynəlxalq hüququn norma və prinsiplerinin icrasını təkbəsına təmin edib, həm də xalqın 30 ilə yaxın axtarlığı haqq-ədaleti də bərpə edib.

Adalet.az-in məlumatına görə, bunu VI çağırış

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bu gün BRICS ölkələrinin X Parlament Forumunun plenar sessiyasında çıxışı zamanı səsləndirib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü və suvereniliyini bərpə etdikdən sonra işğaldən azad edilmiş ərazilərdə genişmişqası bərpə və yenidənqurma işlərinə başlayıb, keçmiş məcburi köküknlər artıq öz dədə-baba yurdlarına geri qayıdır.

S.Qafarova məlumat verib ki, hazırda Azərbaycan və Ermenistan Cənubi Qafqaz regionuna uzunmüddətli sülh və sabitlik getirəcək normallaşma prosesini davam etdirirlər.

Spiker təessüfle bildirib ki, həqiqi sülhün mümkünüyü artdıqca, selektiv yanaşmaların, ikili standartların, müdaxilə cəhdlərinin yenidən gündəm gəlməsinin şahidi olur.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, regionda bu yanaşma Fransa tərəfindən aşkar şəkildə tətbiq olunur. O vurğulayıb ki, bu ölkə müxtəlif bəhanələrlə regional dinamikaya müdaxilə etməye, Cənubi Qafqazı qarşidurma və özünü biabırı neokolonial təcrübələr meydanına çevirməyə çalışır. Lakin Azərbaycanın nümayiş etdirdiyi sərt və qəti mövqə hər hansı belə cəhdin qarşısını qətiyyətən qalır.

Spiker vurğulayıb ki, parlament təşkilatları Avropa Parlamentinin, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının timsalında müəyyən qrupların maraqlarının oyun meydanına, təzyiq və ikili standartlar aletinə çevriləməlidirlər.

Sahibə Qafarova bildirib ki, beynəlxalq sistemin səmərəliliyinin təmin edilməsi qarşılıqlı faydaya əsaslanan ədalətli münasibətlərin qurulmasını, bir-birinə hörmət edilməsini və həqiqi çoxtərəfliliyin gücləndirilməsini tələb edir.

"Azərbaycan öz xarici siyasetində bu prinsipləri rəhbər tutaraq, həm ikitərəfli əlaqələrində, həm də çoxtərəfli formatlarda dialoq, əməkdaşlıq və həmrəyliyi təşviq edir. Bu prinsiplər həm də BRICS üçün fəaliyyət prioritətləridir. Azərbaycan artıq BRICS-ə qoşulmaq arzusunu ifadə edib".

TÜRKLƏR İKİNCİ BİR AVROPA İTTİFAQI YARADA BİLƏRLƏR

Türklər deyəndə, yeni türk dövlətləri. Turana gedən yol da ordan başlayır. Öz aralarında viza rejimini aradan qaldırırlar. Bu çox asandır və əslində də Türkmenistandan başqa deyəsən, başqa türk dövlətləri ilə viza rejimi yoxdur. Gömürük rüsumunu da ləğv edirlər, sonra da vahid pula keçirlər və ən nəhayət, türk dövlətləri mərkəzi Bakı olmaqla, öz parlamentlərini qururlar.

Deyəsən, Alparslan Türkeş bunun 2030-cu ildə baş tutacağını yazmışdı, özü də taxminən 63 il əvvəl, yeni Sovet hökuməti guppuldayanda. İndi Sovet hökuməti də yoxdur.

Və gələcəkdə Macarıstanın da, Rusiyanın da bu ittifaqə daxil olması mümkündür. Macarlar onsuz da özlərini türk sayırlar, 150 milyonluq Rusiyada da 40 milyon yaxın türk yaşayır.

Putin Merkələ nə demişdi? Demişdi ki, rusu qaşisan, altından türk çıxar.

Alparslan Türkeş 1961-ci ildə həbs olunanda bu sözleri məhkəmədə söylə-

mişdi və demişdi ki, 1986-ci ildə Sovet İttifaqı dağılaçaq.

Biz indidən Sovet İttifaqının tərkibində olan türk respublikaları ilə mədəni

və siyasi həyatımızı birləşdirməliyik ki, ittifaq dağılanda özlərini tənha hiss etməsinlər.

Onda Türkeş lağın qoymuşdular.

COP29 ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin beşinci iclası keçirilib

İyulun 8-də BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Təreflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsinin beşinci iclası keçirilib.

Adalet.az xəber verir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, Təşkilat Komitəsinin sədri Samir Nuriyev COP29-a hazırlıq prosesinin Prezident İlham Əliyevin daimi nazareti altında olduğunu qeyd edib.

Samir Nuriyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyev iyulun 4-də keçirilmiş "Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı plus" formatında tədbirdə və iyulun 6-də Şuşada keçirilmiş Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirve görüşündə Azərbaycanın COP29 zamanı inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında köprü yaratmaq və konsensusa nail olmaq üçün səylərini əsirgəməyəcəyini vurğulayıb. Təşkilat Komitəsinin sədri eləvə edib ki, Şuşa Zirvə görüşündə qəbul olmuş "Qarabağ Bəyannaməsi"ndə qardaş türk dövlətləri COP29-da real nəticələrin elde edilməsi istiqamətində Azərbaycanın ardıcıl səylərini dəstəkləyiblər.

Samir Nuriyev Prezident İlham Əliyevin Liderlər Sammitinə dəvətine cavab olaraq tədbirdə iştirak edəcək dövlət və hökumət başçılarının sayının artığını bildirib. O, Sammitə böyük marağın ölkəmizə hörmətin, Azərbaycanın nəhəng beynəlxalq tədbirləri yüksək səviyyədə təşkil etmek qabiliyyətinə inamın və yaşıllı keçidə bağlı

qurumlarının rəyləri nəzəre alınmaqla yaxın zamanlarda hazırlanır.

Təşkilat Komitəsinin sədri 2024-cü il iyulun 3-13-də keçirilmiş Bonn iqlim konfransından sonra Azərbaycanın COP29 sədrliyinin aktiv mərhələsinə qədəm qoyduğunu qeyd edib.

Azərbaycanın COP29 prioritətləri barədə danışan Samir Nuriyev müxtəlif dövlət qurumlarının təklifləri əsasında, eləcə də BMT və digər beynəlxalq qurumlarla intensiv müzakirələr nəticəsində 14 teşəbbüsən ibarət ilkin təkliflər siyahısının hazırlanlığını bildirib.

Samir Nuriyev qeyd edib ki, artıq BMT ilə razılışdırmaqla COP29-un tematik

günlərinin bölgüsü aparılıb.

Azərbaycanın iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizədə dövlətlərlə yanaşı, qeyri-hökumət təşkilatları, beynin mərkəzləri ilə də əməkdaşlığı açıq olmasına toxunan Samir Nuriyev vurğulayıb ki, bir sıra nüfuzlu əcnəbi şəxslərdən ibarət COP29 Beynəlxalq Məşvərət Komitesinin yara-

stantiv məsələlər, Bonn iqlim konfransında yeni iqlim maliyyəsi hədəfi üzrə aparılmış danışqlar, COP29 Sədrliyinin Fəaliyyət Gündəliyi, teşəbbüsələr barədə çıxış edib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev kommunikasiya məsələləri, o cümlədən xariçi media ilə aparılan işlər barədə danışır.

İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Səbinə Əliyeva COP29 üzrə həyata keçirilmiş fəaliyyət və nəzərdə tutulan tədbirlər barədə məlumat verib.

Fövqələdə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov yanğın və texniki təhlükəsizlik sahəsində görülən tədbirlər barədə çıxış edib.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov paytaxtın COP29-a hazırlığı barədə danışır.

Qida Təhlükəsizliyi Agenliyi sədrinin müavini Zəkiyyə Mustafayeva icimai iaşə xidmətlərinin təşkili və bu istiqamətdə həyata keçirilən nəzarət tədbirləri barədə çıxış edib.

"DOST İnküliv İnkışaf və Yaradıcılıq Mərkəzi" Məhdud Mesuliyətli Cəmiyyətinin direktoru Nigar Məmmədova DOST İnküliv xətti ilə COP29-la bağlı görülen işlər barədə danışır.

İclasın sonunda COP29 Tədbirlər Planının icrası və digər aidiyəti məsələlər üzrə tapşırıqlar verilib.

ORBAN AVROPALILARA NECƏ DAĞ ÇEKİBŞƏ...

Qardaş Macaristanın baş naziri Viktor Orbanın Türk dövlət başçılının Şuşadakı zirvə toplantısına qatılması Avropa parlamentarilerinin hiddətinə səbəb olub. Hamısı ağız-ağıza verib deyirlər ki, Orban niyə Qarabağ gedib. Şuşa adı çəkmirlər, Qarabağ deyirlər. Çünkü Şuşanı ən yaralı yerləri hesab edirlər.

Amma onların ciòğır-bağırı təpərlə bir şəxsiyyət olan Viktor Orban üçün milçek vizitlisi kimi bir şeydir.

Həm də ona görə ciòğır-bağırıllar ki, hazırda Avropa İttifaqının rəhbərliyi Macaristana keçib.

Qardaş ölkənin baş nazirinin ilk səfəri Astanada keçirilən Şəhərin Əməkdaş-

lıq Teşkilatının zirvə toplantısına qatılməq olub...

... Keçən ilin noyabrında Astanada rəsmi səfərdə Qazaxıstan prezidenti Kassim-Jomart Tokayev Viktor Orbana demisi: "Cənab Baş nazir, Qazax torpağına xoş gəlmisiniz! Qazaxis-

tanda siz yaxşı tanışırılar və hörmət edirlər, çünkü əslən qıpçaqsınız. Deyə bilərik ki, sizecdadlarınızın vətəninizde gəlmisiniz. Dəvətimi qəbul edib Qazaxıstan rəsmi səfərə gəldiyinizə və Türk Dövlətləri Təşkilatının yubiley sammitində iştirak etdiyinizə görə Sizə təşəkkür edirəm!"

... Ordan da uşub Amerikanın və Avropanın xoşuna gəlməyən Pekinə, Çinin prezidenti ilə görüşüb, Peñindən də qayıdır. Şuşaya və burdan da uşub Vaşinqtona, Rusiya ilə müharibədə cuxura düşmüş NATO-nun sammitine. Yəni bu gün Amerikadadir.

Yəqin ki, NATO-nun iclasında da öz sözünü deyəcək, necə ki hələ ABŞ-a getməmişdən verdiyi mü-

sahibədə NATO-nun Rusiya ilə müharibədə uğursuzluğa düşçər olacağını bildirmişdi.

Qısaçı, kişi oğlu kişidi. Və bu hərəkətləri ilə sübut edir ki, Atillanın nəslindən dir.

Bir dəfə azib gedib çıxmışdım Macaristana. Mənə ilk qəribə gələn o oldu ki, Budapeştə nə qədər küçə türk sultanlarının, paşalarının, sərkərdələrinin adını daşıyır.

Xatire olaraq onların adına parklar salınıb, bulaq kompleksi yaradılıb.

Və onu da gördüm ki, özlərini Atillanın nəvərləri adlandıranlar salamlaşandan Boz qurd kimi salamlaşır və Boz qurd işarəsi göstərir. Tanrı qorusun!

QATIRI NECƏ NALLAMAQ OLAR?

Bir şair şahla dostluq edir - mis, bir yerdə yeyib-icər, ova gəzməyə çıxarmışlar. Bir gün yene gəzməyə çıxırlar - mis, şair deyir:

- Şah sağ olsun, istəyirəm mənə dostluğunuzu camaata göstərib fors elemək üçün mənə qiyməti bir hədiyyə bağışlayasan.

Şair:

- Ne isteyirsən istə, sənə qurbəndi.

Bu vaxt şahın ilxisi keçirmiş, ilxinin içinde bir boğaz madyan varmış.

Şair:

- Şah sağ olsun, o madyanın balasını mənə bağışlayarsan.

- Qurbəndi.

Şah mehtərləri çağırır və tapşırır ki, o madyan doğan-

da balasını şairə verərsiniz. Vaxt keçir, madyan doğur və məlum olur ki, qatrı doğub, verirlər şaire. Şair də shəhədiyyəsi olduğunu görə, Qaçaq Nebi demiş, mexmərdən çullayıb, kışmış yedidzidir, gündə iki dəfə qəşəvələr və sair və ilaxır. Qatırı nallamaq vaxtı gələndə bordaqla bəsləndiyindən heç kən onu nallaya bilmir, ərkəsəyünlük edir, nalbəndləri şil-küt edir.

Sair şəhərəşəhər gəzib nalbənd axtarır. Nəhayət, gəlib çıxır bir şəhərə, ona nişan verirlər ki, burda çox güclü bir nalbənd var. Nalbəndi tapır, deyir ki, mənim qatırımı nallasan hər ayağına görə sənə bir qızıl onluq verəcəm.

Nalbənd:

- Qatırın hər ayağına görə biz abbası alırıq.

Şair:

- Bu sən dediyin qatırlardan deyil. Bəlkə iyirmi nalbəndə göstərməşən heç birinin gücü çatmayıb, hamisi şil-küt olub.

Nalbənd gülür və deyir:

- Mən nallayaram, özü də hər ayağı bir abbasıdan.

Sona oğlunu çağırıb təpşirir ki, get ordan bir eşşək getir. Uşaq gedib eşşəyi getirir, nalbənd qatırın gözü qarşısında eşşəyi döye-döye nallayıb, sonra da arxasına bir çəkic vurur ki, rədd ol. Ondan sonra da gelir qatırı nallamağa. Əvvəller yerləşdən qatır özü ayağına qaldırır və nalbənd də rə-

hat-rahət qatırı nallayıb. Şair də təəccüb içinde qalır, soruşur:

- Bu necə olur?

- Çox sadə. Qatırın gözü qabağında eşşəyi döye-döye nalladım, ona başa saldım ki, sən kimdən törəmisi.

Və şairdən dörd abbası alır.

Bələ adamlar da var, yaddan çıxarırlar ki, kimdi və kimdən törəyiblər, yerləşdirlər. Dindirəndə də yekə-yekə deyirlər ki, atın bacısı oğluyam.

Eh, bir vaxtlar olub ey, şahla şair dostluq edibmiş.

Dünən şair Əli Mahmud redaksiyamızqa qonaq gəlməşdi, bu məsəli o danışdı və dedi ki, vaxtilə bu məsəli ona pislik edən anası erməni olan vəzifeliyə deyib.

YAŞI 70-dən YUXARI OLAN DEPUTATLAR

Son 10 gündə bəlkə yüzdən artıq sayı zəng edib yaşı 70-dən yuxarı olan deputatların taleyi ilə maraqlanır. Mən də dəfələrlə demişəm ki, onları yığışdırıb. Ləzimdir.

Amma indi fikrimi dəyişirəm. Onları bir avtobusa yığışdırıb. Ləzimdir. Azad olunmuş Ağdama, qoy getsinlər mikrorayon tiksinlər.

Amma bir məsələ də var, deyirlər: "Allahsız yerdə otur, aqsaqqalsız yerde oturma".

DILLƏRDƏ SÜLH GƏZİR, CİBLƏRDƏ BOMBA

ABŞ-in dövlət katibi Blinken deyib ki, Həmasla atəşkəs və barışığa nail olmağa çalışırlar. Amma elə həmin

gün ABŞ İsrailə 227 kiloluq, çox böyük dağdırıcı qüvvəyə malik olan bombalar göndərib.

ABŞ-in atəşkəsi və barışıglə belə olur.

QURBAN OLUM SOVET HÖKUMƏTİNƏ Kİ, KƏRBƏLANIN İNTİQAMINI NİKOLAY PADŞAH'DAN ALDI

A m m a mən qurban olmayım in-giltərəyə ki, türk millisi-nin intiqamını Niderlanddan alıdı.

İndi fi-nalda İspaniya ilə in-giltərə qarşılaşacaq. Onsuz da futbol çoxdandır siyasetə qulluq edir. Əgər ingilislər İspanlara qalib gəlsələr biz bunun bir daha şahidi olacaqıq.

Həm də mərc oyunları çıxandan futbolun ləzzəti qacış.

POZDU VƏ ALI BƏYINKİNİ QAZANDI

İşdən yorğun-arğın və dilxor çıxdı. Ona görə yorğun-arğın deyildi ki, çox işləmişdi, onu yorğun-arğın elyəyi bu gün də maaşın gecikməsi idi. Deyirdilər ki, Maliiya Nazirliyi hələ büdcəni açmayıb, ona görə bəlkə heç bu həftə maaş olmadı.

Evdən çıxanda da arvad demisi ki, axşam gələndə kartof-soğan, bir də uşağı süd alarsan. Bütün günü işda də bəyinindən kartof-soğan, süd çıxmırdu. Yadına Qorkinin bir kəlamı düşdü: "Əgər axşam evə gedəndə süd almışansa və pulun yoxdursa, bütün gün yəbeynin qalacaq südün yanında və heç nə yaza bilməyəcəksən".

İndi onun beyni təkcə südün yanında qalmamışdı, həm də kartof-soğanın yanında qalmışdı, ona görə heç nə yaza bilməmişdi.

Cibini eşlədi, südalsa kartof-soğan ala bilməyəcəkdi, kartof-soğan alsa süd. Fikirli-fikirli, sallana-sallana avtobus dayanacağına doğru gedirdi. Baxdı gördü ki, bir kökün qabağına xeyli adam yığıltıb, basabası. Maraq güc göldü. Xanlınlıdırsı görürsün nə məslədi. İrəli dürtülmək istədi, itəldilər ki, növbəyə dur. Guya növbə vardi. Nəhayət, qabağı soxula bildi. Gördü ki, lotereya satırlar. Alınların arasında belə söhbat gedir:

- Deyirlər dünən bir nəfər yüz min udub.

- Biçim məhlədə də bir adam əlli min udub.

Və adamlar lotereyani alırlar, pozurlar, sonra da içindən heç nə çıxmadığını görüb ayaq altına atırlar. Yer zibləxanaya döyüd.

Arxadan itələyirdilər ki, alırsan al, almırsan cəhənnəm ol çıx suradın.

Day əziyyət çəkib girmişdi basabasa, dedi, bir bəxtimi sınam.

Keçmişdə də belə lotereyalar vardi, amma onu pozmur-dun, kənarlarını kəsib atırdıñ içindən bir kağız çıxardı və ududğın ora yazılırdı, əgər uşa bilsəydi.

Nə isə, dedi Allal Kərimdi, kartof-soğanın, ya da südün pulunu çıxarıb verdi və bir lotereya aldı, basabasdan çıxdı. Amma pozmadı. Lotereya əlində girdi avtobusa. Yadından çıxmışdı maskanı da taxmamışdı. Gördü avtobusdakilar ona birtəhər baxır, başa düşdü, tez çıxarıb maskasını taxdı. Bir yer tapıb oturdu, lotereya biletini böyük bir ümidi yənə də əlində tutmuşdu. Xəbəri yox idi ki, bu ümid onun üzünə işiq saltı.

Yanında oturan onun əlində lotereya biletini baxıb sonra üzündəki işığı görüb soruşdu:

- Qardaş, deyəsən udusun?

Özündən asılı olmayaq başylıb işarə elədi ki, ha.

Yanında oturan:

- Bərəkətlə olsun.

- Sağ ol.

Fikirləşdi ki, 100 min udus yaman olar - bir ev alar, canı kiraya qalmaqdandan qurtarlar. Bir dənə də maşın alar taksi kimi istifadə edər, heç olmasa hər axşam evə olidolu gedər. Onsuz da nə qızılçılıkdən, nə də yaxşılıqlıdan bir şey qazana bilmir. Beynində 100 minin xəyallarını qururdu. İlahi, evdə arvad-uşaq necə sevinəcək, dəst-tanış təbrikə gələcək, qohum-zərbanın içində paxallığını çəkən, bəxtəvar götürənlər də olacaq.

Bilet hələ də əlində idi.

Yanında oturan:

- Qardaş, salıb itirərsən. Qoy cibinə, özün də muğayat ol, indi cibgılər doludu.

Bileti qoydu qoltuq cibinə, ürəyinin üstünə, əlini də qoydu sinəsinə.

Yenə məbləğ beynində fırıldırıb: 100 min çox olar, gözü-göyərməsi olma, elə 50 min də bəsdi. Və başladı 50 minin xəyallarını qurmaq. Bu xəyallarla avtobusdan məhlədə düşdü və getdi evə tərəf. Evə yaxınlaşdıqca yenə beyində məbləği götür-qoy edirdi ki, əşı, 50 min də çoxdu, Allah 10 min bərəkat versin. Borcun-xərcin verər, uşqlara da əyin-baş alar, qalanına da üç-dörd ay birtəhər dolanar, üç-dörd aydan sonra da Allahə pənahıdi.

Nəhayət, çatdı evə. Hələ üzündə işiq sönməmişdi.

Arvadın birinci sözü bu oldu:

- Ay kişi, uşaga süd almışan?

- Yox, arvad, lotereya almışam. Deyirlər yüz min pul udamaq olur.

- Allah sənə ağul versin, gözlə, birdən iki yüz min olar.

- Nəhs-nəhs dənişəm, sən bir çay düzəlt içim, sonra rahat pozum.

Arvad gedib çay gətirdi. Udmus adamlar kimi çayı ləzzətlə içdi, sonra pozdu. Gözlorına inanmadı. Baxdı, baxdı və durdu başla oynamaya. Arvad-uşaq təccübələ baxırdı.

- Ay kişi, ududun?

- Ha, arvad, ududum.

Pozduyu yerdən bir şəkil çıxmışdı, baş barmaq iki barmağın arasından elə qəşəng uzanıb çıxmışdı ki!..

1813-1828-ci illərdə böyük Azərbaycan İran və Rusiya arasında doğranıb bölüşdürüldən, "Şimal" a, "Cənub" a paralandıqdan tətbiqin səsi də hüququ da, azadlığı da, dili də, mədəniyyəti də, təhsili də qadağan olundu. Hətta bu günə qədər 40 milyonluq Azərbaycan türkünün dini qardaşı olan hakim farslar onlara öz dillərə media orqanı açmağı belə izn vermeyib. Zarafat deyil, 200 il-dən çoxdur 40 milyonluq xalq İran dövlətindən heç olmasa türk dilli bir qəzeti açılmasına nail ola bilməyib.

Bəlli, İran Konstitusiyasının 15-ci maddəsi fars dili ilə yanaşı, digər yerli dillerin məktəblərde tədrisini nəzərdə tutsa da, 45 il ərzində Azərbaycan türkəsinin tədrisi ilə bağlı heç bir iş görülməyib. Əvəzində 200 min ermənin öz məktəbləri, mətbü orqanları ve s. var.

ABŞ-in Cənubi Kaliforniya Universitetinin professoru, milliyetçi erməni olan Eliz Sanasarianın erməniləri İranın ən yaxşı münasibət

qan erməninin Ermənistanda qurağı damarlarda axır" deyən Hrant Dink olub.

"Aqos" u oxuyarkən düşünürüm ki, bu qəzet Türkiyədə çap edilə bilmez: ya RTUK bu yazıları, məqalələri görür, ya da səlahiyyəti orqanlar ermənilərin himayədarı rolundadır.

Onlayın formada da fəaliyyət göstərən qəzet rəsmən gəmidi oturub, gəmiçi ilə dava edir.

Gündəlik qəzet "Nor Marmara" (Yeni Məmmərə) nəşridir ki, 1940-cı il 31 avqustdan nəşr olunur. Bundan da "qədim" olan qəzet "Jamanak" isə İstanbulda gündəlik nəşr olunur

Qoynunda "ilan başlayan" Türkiyə, yaxud ölkədəki erməni dilli KIV-in həyəsizliyi

Deməli 2021-ci ildə Güney Azərbaycanın Urmıya şəhərinin İran parlamentindəki millət vəkili Nadir Qazipur növbəti dəfə ölkə üzrə yayılan turk dilində qəzeti nəşr olunması məsəlesini gündəmə getirdi. Millət vəkili bu barədə iştirad və mədəniyyət naziri Abbas Salehiye "Ölkə üzrə yayılmış türk dilində qəzeti nəşrinə lisenziya verilməməsinin səbəbi nədir?" başlığı ilə ünvanlanan sual ünvanlayaraq, parlamentin rəyasət heyətinə təqdim etdi.

Azərbaycanlı deputatlardan Urmıyanın millət vəkili Hadi Bahadur də İran üzrə yayılmış turk dilində televiziya kanalının açılması ilə bağlı tələb irəli sürmüdü.

İran rejimi ölkədə xarici dillərin tədrisine külli miqdarda vəsait xərcədiyi halda, əhalinin təxminən 40 faizini təşkil edən Azərbaycan türklərinin ana dilinin tədrisinə icazə vermir. Türklerin bütün İranda yayılmış televiziya və qəzeti de yoxdur.

Amma bu müsəlman ölkədə xəç-pərest ermənilərə göstərilən qayğıya baxanda adamın ürəyi sancır.

göstərilən milli azlıqlarından biri adlandırır. Haqlıdır Sanasariyan, İranda yaşayan bütün etnik və dini azlıqlar arasında, demək olar ki, yalnız ermənilərin öz məktəbləri var. 60-ci illərində İran paytaxtinın 16 erməni məktəbinde təxminən 5000 erməni şagird təhsil alıb.

Hazırda isə paytaxt Tehranda sırf ermənilər üçün 23 məktəb var. Eyni zamanda ermənilərin milli və dini bayramlarını qeyd etmək hüququ rəsmi şəkildə tanınır. Məlumatlarda deyilir ki, erməni Qriqoryan kilsəsinin İran üzrə Atropaten, Tehran və İsfahan yeparxiyaları fəaliyyət göstərir. Ümumilikdə, bu yeparxiyaların tərkibinə 40 kilsə daxildir. Bundan əlavə, Qriqoryan kilsəsinin İran üzrə yeparxiyaları Cənubi Azərbaycandakı kilsələrin təmirini de öz üzərinə götürüb.

İranın en böyük idman komplekslərindən olan "Ararat" da ermənilərə məxsusdur. Tehranda bundan əlavə ermənilərə məxsus 30 assasiyasi, təşkilat və digər ictimai birliliklər de fəaliyyət göstərir. Son olaraq İranın paytaxtı Tehran şəhərində gündəlik nəşr olunan erməni dil-

li qəzet. Alik, İranda nəşr olunan ilk və yeganə erməni icməsinə məxsus qəzətdir.

Qəzətin nəşrinə 1931-ci ilin mart ayında başlanmışdır. İlk vaxtlarda həftədə 1 dəfə olmaqla nəşr edilən Alik, 1935-ci ilin evvələrindən etibarən həftədə 2 dəfə olmaqla nəşr edilmişdir. 1941-ci ildən etibarən isə gündəlik nəşrə keçmişdir. Hələ hazırda baş redaktoru Derenik Melikyandır.

Türkiyədə yaşayan erməniləri də şanslı adlandırmaq olar

Ötən gün erməni mediasında bir xəber qarşımı çıxdı. Ermənilər şikayet edirlər ki, türkələr radiomuzun işini haqsızcasına dayandırıb.

Öslində isə haqsız deyil. Türkiyənin "Radio və Televiziya Üst Şurası" (RTÜK) İstanbuldən yayılmış "Ağır Radyo"nın lisenziyasiın qüvvəsinə dayandırıb.

"RTÜK" belə bir qərarın evvelə qərarlara əməl edilməməsi və təlimatlara zidd təcrübələrin davam et-

dirilməsi səbəbindən verildiyini bildirir. Yəni, müvafiq qərara radio-nun cəmiyyəti nifret və düşmənciliyə təhrik etdiyinə görə RTÜK tərəfindən verilmiş beş günlük programı dayandırma cəzasına əməl etməyərək yayımı davam etdirməsi səbəb olub.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl rədionun fəaliyyəti "Erməni, yeni Osmanlı torpaqlarında soyqırım, qırğını, soyqırımı adı altında həyata keçirilən qırğınların 109-cu ildönümüdür" ifadəsi ilə 5 gün müddətinə dayandırılmışdır. Radio 1995-ci ildən yayına başlayıb.

Xəbəri oxuyan kimi də ağılmışdan ilk keçən fikri dilimə gətirirəm. Axi, ermənilərin bu qədər həyəsiz, nəmərd olduğunu bili-bile Türkiyədə erməni radiosu açmaq çıxımı vacib idi?

Erməni yalanlarının ən uğurlu təbliğat məşinlarından sayılan və ən populyar "Aqos" qəzeti ("Aqos" bitti ki ekmek üçün qazılan çuxur, çala menasına gəlir) 1996-ci il aprelin 5-dən çap edilir. Bu qəzətin baş redaktoru, "Türkdən boşaldılaq o zəhərli qanın yerini dolduracaq təmiz

28 oktyabr 1908-ci ildə Sarkis və Misak Koçunyan qardaşları tərefindən təsis edilib.

Bundan başqa "Sogagat" jurnalı, Erməni haber ajansı, "Surp Pirigic" xəstəxana jurnalı, "Jibid" uşaq jurnalı, "Paros" aylıq jurnal, "Lyus Ak-tütlə" əyləncə qəzeti və s.

Bu azmış kimi, Ermənilərin təsis etdiyi "Lyus TV" ("Işıq") de Türkiyədə 2019-cu ildə fəaliyyətə başladı.

Yeri gelmişkən, Türkiyədə fəaliyyət göstərən ermənilərə məxsus dərgilərin bir çoxu ilə tanışam, radiolarını dinləmişəm, TV-lərini izləmişəm. Siz də bunu edin. O zaman anlayacaqsınız ki, niyə dünyadan 50 faizi, xüsusən Avropa və ABŞ qondarma erməni soyqırımı rəsmi şəkildə tanıyırlar.

Cünki, erməni yazarlar əllerindəki media resursları ilə dünyaya "soyqırımcı Türkiyə", "vəhi türkələr" signallarını istədikləri rahatlıqla çatdırda bilirlər.

Bu hal isə dədədən- babadan belə adlandırılabilir: "Qoynunda ilan bəsləmək"

Əntiqə Rəşid

Vardanyan: «Dəvəti qəbul etmək «Turan dəhlizi» olacaq, demək deyil»

Xəber verdiyimiz kimi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İran Prezidenti Məsud Pezəşkianə zəng edib onu ölkəmizə səfərə dəvət edib.

Dəvəti məmənluqla qəbul edən İran Prezidenti dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib və öz növbəsində, Azərbaycan Prezidentini İran İslam Respublikasına resmi səfərə dəvət edib. Ermənilər bu əlaqədən və dəvətdən sonra növbəti dəfə onlar üçün Qəfqazda "əbədi nefəslək" olan İranın da əldən çıxacağına bərk dilxor olubular.

Cənab İlham Əliyevin bu jestindən sonra Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan da Pezəşkianla telefon danışıqlığı aparıb və yeni prezidentə təbrik edib. Amma Paşinyan Pezəşkianı İrvavənə dəvət etməyib. Daha dəqiq, rəsmi mənbələrə belə bir məlumat yoxdu. Əlbəttə ki, İran ilə Azərbaycan arasında yaranacaq isti münasibət-

lər bu fonda ermənilər üçün xoş olmaya bilər.

Bu dəfə erməniləri sakitləşdirmək üçün İravan Dövlət Universitetinin İranşunaslıq kafedrasının müəllimi Aharon Vardanyan dövriyyəyə girib. O erməni mediasında açıqlamada bildirib ki, İranın xarici siyasi heyati İranın prezident aparatında deyil, mənəvi liderin kabinetində və digər strukturlarda müəyyənmişdir: "M. Pezəşkianın mənşəyi ilə bağlı bəzi təbliğat aparırlar və bu təbliğat Azərbaycandan gelir. Lakin prezidentin və ya digər siyasi xadimin etnik mənşəyi olmayı. Burada hər kəs özünü İranlı hesab edir və qəbul edir. Bu vacibdir. İranda heç bir prezident və ya məmər ola bilər ki, İran pərest siyaset yeritməsin, Azərbaycan və ya Türkiyəyənləsiyət aparsın". İranın "Qırmızı Xəttləri"ne toxunan müəllim qeyd edib

var. Təbii ki, mühafizəkar və isləhatçı qanadlardakı dəyişikliklərə əlaqədar bəzi kosmetik dəyişikliklər olacaq, lakin qlobal məqyasda İranın xarici siyasetində çətin ki, kəskin dəyişikliklər baş versin".

Baxmayaraq ki, Perezkian öz dili ilə Azərbaycanlı olduğunu elan edib, amma Abramyan erməni xisletinə uyğun olaraq əline fürsət keçdiyi üçün Azərbaycanı günahlandırmayı özüne borc bilib: "M. Pezəşkianın mənşəyi ilə bağlı bəzi təbliğat aparırlar və bu təbliğat Azərbaycandan gelir. Lakin prezidentin və ya digər siyasi xadimin etnik mənşəyi olmayı. Burada hər kəs özünü İranlı hesab edir və qəbul edir. Bu vacibdir. İranda heç bir prezident və ya məmər ola bilər ki, İran pərest siyaset yeritməsin, Azərbaycan və ya Türkiyəyənləsiyət aparsın". İranın "Qırmızı Xəttləri"ne toxunan müəllim qeyd edib

ki, "Qırmızı Xətt"i ruhani lider müəyyən edib və İranda ruhani liderin müəyyən etdiyi qırmızı xətt pozmağa cəhd edən çətin ki, olsun. İran ister "Zəngəzur dəhlizi", isterse də başqa məsələlər müəyyən qədər geri çəkilsə, Qərbələ danişqlar uğurla bitməyəcək. Çətin ki, İran "Zəngəzur dəhlizi" və ya digər dəhlizlərə bağlı mövqeyindən iq-tisadi dividendlər üçün imtina etsin, cümlə o, "Zəngəzur dəhlizi" deyil, "Turan dəhlizi" kimi qəbul edilir.

Qeyd edək ki, 15-24 iyul tarixlərində Ermənistanda ABŞ və Ermənistən hərbçilərinin iştirakı ilə keçiriləcək "Eagle Partner -2024" hərbi təlimləri İranın əyrincə olmadığını İran hələ 2023-cü ildə ilk belə təlim zamanı bəyan etmişdi. Xatırladaq ki, öten ilin sentyabrında "Eagle Partner" təliminin birincisi keçirilmişdi, bu ikincidir.

Əntiqə Rəşid

Mərkəzi Bank Azərbaycanda daha bir yerli təşkilata elektron pul təşkilatı fəaliyyətini həyata keçirmək hüququ verən müddəsiz lisenziyə təqdim edib.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, baş bank ödəniş xidmətinin göstərilməsi üçün lisenziyanın əldə edilməsinə dair müraciət etmiş digər təşkilatların qiyamətləndirilməsinin hazırda davam etdiyini açıqlayıb:

"Bu o deməkdir ki, yaxın zamanlarda sözügedən lisenziyaya sahib olan təşkilatların sayı arta biler. İndiyədək belə lisenziya üçün 20-dən çox elektron pul və ödəniş təşkilatı müraciət edib. "Ödəniş xidmətləri və ödəniş sistemləri haqqında" qanuna uyğun olaraq

Azərbaycanda elektron pullar dövriyyəyə buraxılacaq

elektron pul təşkilatı elektron pulu emissiya və elektron pul ilə əlaqəli ödəniş eməliyyatlarını icra edən, eyni zamanda lisenziyasinda nəzərdə tutulduğu halda digər ödəniş xidmətlərini həyata keçirmək hüququ olan hüquqi şəxsdir.

Bu lisenziyani alan təşkilat elektron pulun emissiyası və elektron pul ilə ödəniş eməliyyatlarının icrasını, ödəniş eməliyyatlarının aparılması üçün vasitəçilik xidmətini, kredit köçürüməsi, birbaşa debitləşmə, ödəniş kartı və ya digər oxşar ödəniş alətləri ilə ödəniş eməliyyatlarının icrasını, ödəniş alətlərinin emissiyası və (və ya) ödəniş eməliyyatının ekvavinqini, pul köçürməsini və s. xidmətləri həyata keçirə bilir.

Deməli, tezliklə Azərbaycanda elektron pulların dövriyyəyə buraxılması mümkün olacaq. Elektron pullar ödəniş sistemini asanlaşdırmaqla yanaşı mərhələli şəkildə geləcəkdə kağız pullardan istifadənin minimumlaşdırılmasına sebəb ola bilər. Bu banklar üçün yeni imkan olmaqla bərabər pul bazarı üçün də yeni məhsul buraxılışıdır.

Eyni zamanda, elektron pullar şəffaflığın artırılmasına da xidmət edir. Bu pullar vətəndaşlarımız üçün elektron yığım və hətta pul bazarında eməliyyatlar hesabına gelir mənbəyinə də çevrile bilər".

Qeyd edək ki, dünyadan əksər ölkələrdən elektron pullardan istifadə olunur və bu sektorun global inkişafı da müşahidə olunur. 2023-cü ildə dünyada digital ödəniş bazarının gelirləri 111.2 milyard dollar olub.

Faiq QISMETOGLU
faiqqismetoglu@box.az

Dördüncü əl...

Hansı bazara, hansı dükana və hansı markete gedirsen qiyatlardır "od tutub" yanır! İnanmırınız?

İnanmırınızsa, dediyimiz ünvanlara baş çokin, görün düz deyirik, ya yox! Bu gün bazarlarda, marketlərdə pomidorlular, xiyarın, gilasın, albalının qiyatlardır! Elbəttə, hər şeyi gözə görünməz qüvvələr yolu na qoyur! Kendli minbir əzab-əziyyətlə məhsul yetişdirir, amma onun xeyrini görmür və xeyri ortada yeyib qırqda gəzənlər görür!

Dədə-babadan məhsulu becərənlər özləri gətirib bazaarda satardı! İndi isə vəziyyət başqa cürdür. Yəni meyvə-tərəvəz, bostan məhsulları əldən-ələ keçir və düz dördüncü əl qədər uzanır. Hər ele keçdiğcə, qiyatlardır bir qədər də bahalaşır! İndi xiyarın bir kiloqramı 1,50-2 manat, gilas 9-12 manat, pomidor 1,50-3 manat arasında satılır. Sovet dönməmində bu məhsullar 15-20 qəpik arası olub! Görün, nə qədər fərq var! Bəs indi niye kooperativ ticarət yoxdur. O vaxtlar kəndlidən dövlət ucuz qiyat məhsulları alıb, Bakıya gətirir və ucuz qiyat də satardı. Tay indiki kimi dördüncü əl yox idi! Hökumət bu barədə düşünməlidir.

Əgər sovet dönməmində olan ticarət forması bərpa olsa, hökumət birinci əldən özü alıb satsa, həm bolluq, həm də ucuzluq olar! Onda nəyi gözləyirlər, gec də olsa, bu addımı atmaq lazımdır! Süni bahalaşma yaranan mühiti aradan qaldırmağa böyük ehtiyac var! Dördüncü əl nə qədər tez aradan çıxsa, bax onda insanlar rahat nəfəs alar və ölkəmizdə bostan-tərəvəz məhsulları ucuzlaşar!!!

Avtobus zolağı ilə hərəkət edən sürücülərin nəzərinə

"Yəqin ki, dünəndən yayılan xəberi eşitdiniz. Avtobuslarda quraşdırılan xüsusi kameralar vasitəsilə avtobus zolağında qaydalardan kənar hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinə nəzarət ediləcək".

Adalet.az xəber verir ki, bunu nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert Ərşad Hüseynov deyib. O bildirib ki, avtobuslarda pilot qaydasında müşahidə və nömrətənəmə sistəmləri quraşdırılır:

"Bunun əsas hədəfi avtobus zolaqlarına digər avtomobilərin qanunsuz daxil olmasının qarşısını almaqdır. Söhbət bu qayda pozuntusuna yol verən sürücülərin qeyde alınması və onların barəsində cərimənin tətbiq edilməsindən gedəcək. Bunun hüquqi əsası da hazırlanır. Təxminən 1 ay əvvəl İnzibati Xətalar Məcəlləsinə "Yol hərəkəti haqqında" qanuna dəyişikliklər edilməsi ilə bağlı layihə barədə məlumat vermişdik. Həmin layihə avtobusda quraşdırılan kameralar vasitəsilə qayda pozuntusunu aşkar etmək və elektron qərarla rəsmileşdirmək məsələsini də hüquqi olaraq tənzimləməyə yönəlib."

Layihədə İXM-in 81-ci, 122-ci və bəzi başqa maddələri nə edilən dəyişikliklərdə təkcə DYP-nin mərkəzi informasiya sistemine deyil, həm də AYNA-nın (ve ya RİNN-in) informasiya sistemine integrasiya edilmiş kameralarla qayda pozulmasını qeydə alaraq elektron qərar tərtib etməyin mümkündüyü əksini təpib. Ona görə də bu layihə qüvvəyə mindikdən sonra DYP AYNA-yə aid olan və onun informasiya sistemində integrasiya edilən kameralarla (o cümlədən avtobuslardakı integrasiya edilmiş kameralarla) avtobus zolağına daxil olaraq orada hərəkət edən sürücüləri elektron qərarla cəriməleyə biləcək".

Ekspert xatırladı ki, sözügedən qanun layihəsi Milli Məclisde təsdiq edilib və yəqin ki, yaxın bir ay ərzində imzalanaraq qüvvəyə minəcək: "Məlumat verildiyi kimi, elə həmin layihədə avtobus zolağında qaydalardan kənar hərəkət və həmin zolaqla dayanmaya görə cərimə 100 manat olacaq, bunları edən sürücünün hesabına isə 2 cərimə balı da yazılacaq. Ona görə də avtobus zolağında qaydalardan kənar hərəkət etməyə meylli sürücülər indidən bu vərdişlərindən uzaq durmağa çalışmalıdır. Çalışın avtobus zolaqları olan yolda hərəkət qaydalarnı yaxşı öyrənin, yolda diqqətli olun ki, bu layihə qüvvəyə mindikdən sonra cərimələməyəsiniz".

Yol Polisi xəbərdarlıq edir

Qeyri-sabit hava şəraiti ilə əlaqədar olaraq respublikanın avtomobil yollarında da müəyyən çətinliklər yaranır.

Cənki sel suları bəzən bu yerlərə də ziyan vurur və asfalt yolları basır. Belə

veziyyətdə heç şübhəsiz nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti də çətinleşir. Belə qeyri-sabit havalarda bağlı yol polisi sürücülərə xəbərdarlıq edir, onlara dəri dəqiqətlər olmalıdır.

Baş Dövlət Yol Polisi idarəsinin icti-maiyyətələ əlaqələr şöbəsinin inspektoru Elvin Hacıyev bildirir ki, ümumiyyətə, yay aylarında, havalar daha isti keçərən sürücülər dəqiqətlər olmalı, sükan arxasında yorğun olarkən avtomobili saxlamalı, stasionar postlarda dincəməli, kondisionersiz avtomobilərə yola çıxmamalı, ara məsafesi saxlamalı, nəqliyyat vasitələrinin texniki göstəricilərinə nəzər yetirməli, bir sözlə, yol hərəkəti qaydalarına əməl etməlidirlər.

Göründüyü kimi, hər bir nəqliyyat vasitəsi yay məvsümünə uyğun olmalıdır, sürücülər dəqiqəti artırımlı və bütün hərəkət istirakçıları öz üzərlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməlidirlər. Bax, onda yol- nəqliyyat hadisələri də çok olmayı!

Qarpız yemək...

Deyirlər ki, hər meyvənin və giləmeyevənin öz mövsumu vaxtı var! Ona görə də onları deyilən vaxtda yemək lazımdır.

Amma gəlin görək, bu deyilənlərə əməl edə bilirikmi?! Elbəttə, bu sənəd

birmənali cavab vermək olmur. Çünkü çoxumuz meyvələrin yeyilməsi vaxtnı gözləmirik! Yəni onları vaxtdan tez yeyirik. Çox vaxtı da bunun ziyanını görürük! Elə götürək qarpızı.

Deyirlər ki, onun yeyilməsi vaxtı avqust ayıdır. Ancaq may ayından bazar-dükənlərdə qarpız satılır. Və insanların

çoxu da o qarpızı alıb yeyir! Ona görə də qarpızdan zəherlənmə halları baş verir! Klinik Tibbi Mərkəzin tətqiqatçılarından aldığımız məlumatə görə, qarpızdan neçə-neçə insan zəherlənir! Buna da səbəb qarpızın normadan artıq kimyavi maddələrin, o cümlədən üzvi və qeyri-üzvi gübrələrin verilməsidir.

Bununla yanaşı, onun saxlanılması zamanı mövcud normalrin pozulmasıdır. Belə ki, qarpız həftələrlə günün altında qalandı keyfiyyətin itirir və xərab olur. Təbii ki, bu da zəherlənməyə şərait yaradır. Məhz buna görə də hər meyvəni və giləmeyevəni öz mövsumdə yemək lazımdır!

Hamı universitetə qəbul olmaq istəyir...

İndi əksər məzunlar ali məktəblərə seçim edəndə universitetlərə üz tuturlar.

Qoy olsun! Bizim vaxtimızda bir universitet vardi - Azərbaycan Dövlət Universiteti! Amma sonradan bütün

institutlarda universitet adlandırıldı. Əsas məsələ adın dəyişməsi deyil, verilən təhsildir! İndi görək, Bakı Dövlət Universitetinin verdiyi təhsili digər ali məktəblər - universitetlər vərə bilirmi?!

Bu sənəd dəqiq cavab vermək çətindir. Gənclərimiz kolleç və peşə məktəblərinə az üz tuturlar. Bu da urekaçan fakt deyil. Onların çoxu universitetləri bitirib iş tapa bilmirlər. Bəlkə peşə məktəbində bir sənətə yiylənseyydi, işsiz qalmazdı. Çünkü gənclərin əksəriyyəti "prestij" arxasında qaćır, peşə məktəblərini bəyənmir və axırdıda ortafqıda qalırlar! Bax belə - belə işlər!!!

Camaat istidən bişir...

Havalar çox isti olanda kondisionersiz avtobuslarda da mənzil başına gedən camaat çətin bir məsələdir.

İlahda ki, yol uzun olanda bu problem ikiqat çətinləşir. Bu gündən, yeni iyulun 10-ə Bakıda havalar daha da isti keçir. Bax, belə bir şəraitdə kondisioner olmayan avtobuslarda getmək, sözün həqiqi mənasında Cəhənnəmi gözü ilə görmek deməkdir. İsti yay günlərində Cəhənnəmi gözü ilə görünər 50 nömrəli marşrutda mənzil başına gedənlərdir! İyulun 10- da bu avtobusa minnədə yazıq gönüllülərin nə çəkdiyinən şahidi olduq.

Biri deyirdi, istidən böyük dərəcədə, bir deyirdi, nəfəs ala bilmirəm, biri də səs-

lənirdi ki, ürəyim gedir, sürücü, avtobus saxla düşüm. Ürəyi getmək istəyən adama ürek dərmanı verdilər, özüne gəldi! Amma o biri sənəsinə istidən lap başlarını itirmişdilər. Ümumiyyətə, 50 nömrəli marşrut mövcud nöqsanlara görə nə qədər təqnid edilsə də, sahibkar heç bir nəticə çıxarmır.

Son vaxtlar gediş haqqı iki dəfə bahalaşsa da, ancaq xidmətin keyfiyyəti yaxşılaşmayıb. İstismar müddəti başa çatmış avtobuslar da hansı xidmətdən danışmaq olar!!!

Məşət tullantılarının daşınması bahalaşır

İyulun birindən yanacağın, nəqliyyat xidmətinin qiyatlardır ilə yanaşı, məşət tullantılarının daşınmasının qiyəti artırıb. Adambəşinə zibil daşınmasına görə bu aydan bir mənət pul ödəniləcək.

Təbii ki, bu da əhalinin əksər hissəsinin ürəyincə deyil! Heç insanlar məşət tullantıları ucuz olanda belə o pulu ödəməkdə camaat çətinlik çəkir. Başqa sözlə demisələr, çoxları ya o pulu gec verir, bəziləri isə bundan böyük qaçırırlar. İndi bir manatı neçə ödəyəcəklər?! Yeni Güneşlidə "D" massivində, 13 nömrəli Mənzil Tikinti

Kooperativin sədri Fərman Kazımov deyir ki, qiyətin artması indidən bir çox problemlər yaradıb. Yəni bizim sakinlərdən o pul yığmaq çox çətindir.

Əvvəller ödədiyimizden qat-qat artıq Mənzil Kommunal Birliyinə hər ay 400 manat pul ödəməliyik. Bax o pulu neçə ödəyəcəyik onu bilmirik. Zibil pulu da ödənilməyəndə aidiyyatı qurum gelib onu aparmır. Bax belə . Tullantılarının daşınmasının qiyətini artırmaq məsələsidir. O problemi kim həll edəcək, onu bilmək olmur!

Rusiya XİN: NATO ilə əməkdaşlıq Ermənistanın təhlükəsizliyini təhdid edə bilər

Rusiya Ermenistanın Vaşinqtonda keçirilən NATO sammitində iştirakçıdan son dərəcə təessüfləndir.

Adalet.az Rusiya KİV-lərinə istinadən xəber verir ki, bunu Rusyanın xarici işlər nazirinin müavini Mixail Qaluzin deyib.

"Təhlükəsizlik sahəsində dənişarkən vurğulamaq istəyirəm ki, Ermənistan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqavimi-

lesi Teşkilatının (KTMT) üzvü olaraq qalır və hərbi və herbi-texniki sahədə çoxsay-

lı ikiterəlli sazışların iştirakçılarından", - o vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, Ermənistan Vaşinqtonda keçirilən NATO standartlarının həyata keçirilməsi, silahların alınması və ya birge döyüş hazırlığı tədbirlərinin keçirilməsi baxımdan NATO və ya alyansın ayri-ayrı üzvləri ilə qarşılıqlı fəaliyyəti artırmağa üstünlük verir. M.Qaluzin əlavə edib

ki, İrevan məqsədləri Rusiyaın "strateji mögləbiyyəti" olan ölkələrlə belə bir tempdə əməkdaşlığı dərinləşdirək, əslinde, əlləri ilə öz təhlükəsizliyinə də zidd olaraq Cənubi Qafqazda vəziyyəti ciddi şəkildə gərginləşdirmək riskini daşıyır.

"Düşünürem ki, Ermənistanda bılıkli mütəxəssislər və siyasetçilər belə ehtiyatsız addımların mümkün nəticələrini başa düşürler".

«Xəzərin səviyyə tərəddüdündə iqlim və geoloji amillər önəmli rol oynayır»

Xəzər dənizinin qapalı su hövzəsi onun səviyyəsində periodik tərəddüdlərə səbəb olur. Dünya okeanından təcrid olunmuş Xəzərdə bütün yer kürəsinde olan göllərdəki suların 45 faizi qədəri toplanır.

Adilet.az xəbər verir ki, bunu Milli Hidrometeorologiya Xidmetinin rəisi Nazim Mahmudov bildirib.

O qeyd edib ki, Xəzər dənizinin səviyyəsinin tərəddüdü tarixen müxtəlif dövrlər üzrə mütəmadi baş verib və hətta müəyyən zamanlarda fəsadlara səbəb olub. Buna əsasən deyə bilərik ki, Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdünən yaranmasında əsasən iqlim və geoloji amillər önəmli rol oynayır.

"Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdünən müşahidələri qədimdən aparılısa da, ilkin olaraq ölçü cihazı ilə sistemli müşahidə işləri 1837-ci ildən E.A.Lents tərəfindən Bakı şəhəri etrafı dəniz sahəsində aparılmışa başlanılib. Bu sistemli müşahidələrin əsasında belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, 1837-ci ildən XX-ci esrin 30-cu illerine qədər Xəzərin səviyyəsində kəskin tərəddüdlər müşahidə edilməyib. 1882-ci ildə dəniz maksimal səviyyəsi Baltık sistemi ilə -25.2 metr qeydə alınıb.

Lakin 1929-cu ildən Xəzərin səviyyəsi kəskin düşməyə başlayıb və səviyyənin düşmə prosesi 1977-ci ilə qədər davam edib. Bu dövr ərzində Xəzər dənizinin səviyyəsi təxminən 4 metr enərək Baltık sistemi ilə -29.05 metr kimi düşüb. 1977-ci ildəki səviyyə son dövrlər üçün Xəzər dənizinin en minimum səviyyəsi hesab edilir.

1978-ci ildən etibarən Xəzər dənizinin səviyyəsi artmağa başlayıb və bu proses 1995-ci ilə qədər davam edib. Bu dövrda Xəzər dənizinin səviyyəsi təxminən 2.65 metr artaraq Baltık sistemi ilə -26.40 metr olub. 1995-ci ildən 2010-cu ilə qə-

dər Xəzərin səviyyəsində müəyyən stabilşəmə müşahidə olunub. Bu dövrde kəskin səviyyə tərəddüdləri qeydə alınmayıb. Lakin 2011-ci ildən başlayaraq yenidən kəskin enmə prosesleri müşahidə edilib ki, bu proses de hazırlı dövər qədər davam edir".

N.Mahmudovun sözlərinə görə, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda hidrome-

de daxil olmaqla 130-dan çox çay axır.

Onlardan Volqa çayı Xəzəre axan en böyük çay olmaqla su balansının dənizə səth axının ümumi həsmiin 80 faizini təşkil edir. Yeraltı su axınları da Xəzər dənizinin su balansının gelir hissəsini təşkil edir. Lakin yeraltı su axınlarının hansı dərəcədə Xəzər dənizinin səviyyəsinə təsir etməsi ba-

Səbəbi odur ki, dənizin səviyyə tərəddüdləri iqlim elementləri ilə əlaqədardır. Müasir dövrde dənizin səviyyə proqnozu 6 aydan çox müddət üzrə vermək çətindir.

"Xəzər dənizinin hidrometeorologiyası üzrə Koordinasiya Komitəsi (KASP-KOM) tərəfindən beş Xəzəryani ölkənin birgə məlumatları əsasında dəniz səviyyəsinin dəyişməsi barədə yarimilik ssenarilər hazırlanır.

Qeyd etmək vacibdir ki, Ümumdünya Meteorologiya Təşkilatının destəyi ilə 1994-cü ildə yaradılmış Xəzər dənizinin hidrometeorologiyası üzrə Koordinasiya Komitəsi mütəmadi olaraq Xəzəryani ölkələrin Xəzər dənizinin hidrometeoroloji məlumatlarının mübadiləsi işini və Xəzər dənizi üzrə birgə koordinasiyalı fealiyyətini təşkil edir.

Sübəsiz son dövrün iqlim dəyişmələrinin, qlobal hava temperaturunun qalxmasının Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdünə təsiri var. Xəzər dənizinin səviyyəsinin kəskin tərəddüd öz növbəsində bir sıra mənfi fəsadlara getirib çıxarıb.

Bələ ki, dəniz səviyyəsinin kəskin qalxması ətraf ərazilərin, sahil texniki qurğuların su altında qalmasına, gəmiçiliyin hərəkətinin məhdudlaşmasına, eyni zamanda bioloji məhsuldarlığın azalması və s. kimi bir sıra ekoloji və sosial-iqtisadi problemlərin yaranmasına, Xəzəryanı ərazilərin iqtisadi strukturunun pozulmasına birbaşa təsir edir. Dənizin səviyyəsi kəskin azalarken limanlara yaxınlaşmalar, naviqasiya şəraiti çətinləşir, akvatoriyaların hidrometeoroloji rejimində mənfi dəyişikliklər baş verir".

Xidmət reisi Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdünən baş verməsi prosesinin tam araşdırılmasının, onun fəlakət səviyyəsinə çatması üçün vaxtında tədbirlər görülməsinin önəmini vurğulayıb.

Neft Daşları dəniz hidrometeoroloji stansiyasının müşahidə məlumatlarına əsasən 2021-ci ildə orta illik səviyyə Baltık sistemi ilə -28.14 m, 2022-ci ildə -28.42 m, 2023-cü ildə -28.69 m qeydə alınıb. 2021-2023-cü illər üzrə orta illik səviyyəni müqayisə etdikdə Xəzər dənizində 55 sm azalma qeydə alınıb. Qeyd olunan stansiyaların müşahidə məlumatlarına əsasən 2024-cü ilin iyun ayında Xəzər dənizinin orta aylıq səviyyəsi Baltık sistemi ilə -28.67 m təşkil edib".

Xidmət reisi bildirib ki, Xəzər dənizinə Volqa, Kür, Astaraçay, Vileşçay, Qaraçay, Samur, Ural və digərləri

redə alımlar tərəfindən yalnız nəzəri fikirlər irəli sürürlər.

"Xəzər dənizində fəsl səviyyə terəddüdləri su balansının gelir və çıxar hissələrinin nisbeti ilə müəyyən olunur ki, bu ərazinin fiziki-coğrafi şəraitindən asılı olaraq dənizin səviyyəsinin müxtəlif dərəcədə dəyişdirir. Fəsillələ bağlı səviyyədə fərq il ərzində 30-40 sm intervalında müşahidə oluna bilər. Aparılan müşahidələr əsasında məlum olub ki, il ərzində səviyyənin ən aşağı vəziyyəti adətən dekabr - fevral aylarında müşahidə olunur. Mart-iyul aylarında isə dənizin səviyyəsi qalxmağa başlayır.

Səviyyənin ən yüksək göstəricisi iyun-iyul aylarında qeydə alınır ki, bu çaylarda yaz gursuluğu ilə əlaqədardır. İyul-avqustda çay axımının azalması və deniz səthindən buxarlanmanın artması dəniz səviyyəsinin tədrīcən qış minimumuna qədər (dekabr) azalmasına səbəb olur".

N.Mahmudov onu da qeyd edib ki, Xəzər dənizinin uzunmüddətli, yəni 5-10 illik səviyyə tərəddüdü proqnozunu vermək çox mürəkkəbdir.

Sabiha Gökçen Hava Limanına gələn

sərnişinlərin sayı artıdı

2024-cü ilin iyun ayında Türkiyənin İstanbul Sabiha Gökçen Hava Limanına gələn sərnişinlərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 18 faiz artaraq, 19 milyon 822 min 886 nəfər olub.

Adilet.az xəbər verir ki, bu barədə TurkicWorld-ə Türkiyənin Neqliyyat və İnfrastruktur Nazirliyindən məlumat verilib.

Nazirliyindən verilən məlumatə görə, 2024-cü ilin iyun ayında hava limanının daxili reyslər üzrə sərnişin dövriyəsi 2023-cü ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 21 faiz artaraq, 9 milyon 463 min 044 nəfər, beynəlxalq reyslər üz-

rə isə 15.9 faiz artaraq 10 milyon 359 min 842 nəfər təşkil edib. 2024-cü ilin iyun ayında hava limanının yük daşınması 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7 faiz artaraq, 59 min 355 ton, beynəlxalq reyslər üzrə yük daşınması isə eyni dövrle müqayisədə 12.2 faiz artaraq, 141 min 781 ton təşkil edib.

Məlumatə əsasən, hava limanından 2024-cü ilin iyun ayında heyata keçirilən uçuşların sayı 2023-cü ilin

iyun ayı ilə müqayisədə 9 faiz artaraq, 117 min 773 olub. Bununla yanaşı, daxili reyslər üzrə yerinə yetirilən uçuşların sayı 7 faiz artaraq 54 min 983, beynəlxalq reyslər üzrə isə 10 faiz artaraq 62 min 9790 olub.

Bu ilin iyun ayında Türkiyənin bütün hava limanlarında sərnişin daşınması 104 milyon 725 min 264 nəfər, yük dövriyəsi isə 2 milyon 242 min 185 ton təşkil edib.

Xatırladaq ki, 2023-cü ilde Türkiyənin bütün hava limanlarında sərnişin daşınması 214 milyon 5 min 980 nəfər, yük daşınması isə 4 milyon 211 min 507 ton təşkil edib.

Elxan Şükürlü

**İlham Əliyevdən
tərs şapalaq**

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanı isrlarla NATO və Avropa İttifaqı çətiri altına sürükleyənlərin, hər gün ölkəmizin Qərbe integrasiyasının zəruri olduğundan pafosla danışan partiya sədrərinin ağzının üstünə növbəti tərs şapalaqını vurdu: iyulun 3-də "Asiya əjdahası" Çinlə imzalanan "Strateji tərəfdəşligin qurulması haqqında Birgə Bəyannamə" artıq Azərbaycanın dünyada gedən geopolitik qarşılurmada hansı cinahda yer aldığından növbəti açıq ifadəsi, delilidir!

Vətən Savaşından sonra - 2021-ci ilin 15 iyununda Türkiye və 2022-ci ilin 22 fevralında Rusiya ilə imzalanan müttəfiqlik bəyannamələrinə 3 iyul 2024-cü ildə Çin Xalq Respublikası ilə strateji tərəfdəşligi nəzərdə tutan sənədin də əlavə edilməsi və imzalananmış her 3 sənəddə Qəribin regionumuza pozucu müdaxilələrinin qarşısını almaqda birgə fealiyyətə imkan verən mühüm müddəələrin yer almış Azərbaycanın qarşidakı illərdə hansı xariçsi siyaseti izləyəcəyinə da tamamilə aydınlıq gətirir...

Görünən odur ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan və Türkiyənin ortaq geopolitik layihəsi olan "3+3" formataının reallaşması üçün ardıcıl və sistemli şəkildə bütün maneələri dəf etməyə qərarlıdır.

Əgər gələcəkdə oxşar məzmunlu sənəd Azərbaycanla İran arasında da imzalanarsa, bu, Cindən və Hindistandan Avropaya gedib-gələn bütün quru yollar nəzarət imkanlarının mərkəzində Azərbaycanın durduğu böyük bir geopolitik ittifaqın əlinə keçməsi və Qəribin də son 30 il boyunca apardığı "yollar nəzarət" siyasetinin ifası demək olacaq.

**"Azərbaycandan Avropaya
6 milyard kubmetrdən çox qaz
ixrac olunub"**

Bu ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycandan Avropa təxminən 6,4 milyard kubmetr qaz ixrac olunub.

Adilet.az xəbər verir ki, bunu energetika naziri Pərviz Şahbəzov "X" sosial şəbəkəsində hesabında bildirib.

Məlumatə görə, bu ilin birinci rübündə Türkiyəyə 5 milyard kubmetr, Gürcüstana isə 1,3 milyard kubmetr qaz ixrac olunub.

Bundan başqa, onun sözlerinə görə, bu dövr ərzində Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri (TANAP) ilə Türkiyəyə 2,8 milyard kubmetr qaz nəql edilib.

Bu ilin 6 ayı ərzində xaricə qaz satışı ötən ilin müvafiq dövr ilə müqayisədə təqribən 6 % çoxdur.

Xatırladaq ki, Azərbaycan qazının Avropaya tədarükü Cənub Qaz Dəhlizinin tərkib hissəsi olan Trans-Adriyatik Boru Kəməri (TAP) vasitəsilə 2020-ci ilin sonunda başlayıb. Hazırda kəmərin ötürürlük qabiliyyəti ilə 12 milyard kubmetr qaz təşkil edir və 2027-ci ilin sonundak 20 milyard kubmetr təqdirilənmiş nəzərdə tutulub.

TAP-in ümumi uzunluğu 878 km-dir ki, bunun da 550 km-i Yunanistan-Bolqaristan interkonnektoru (IGB) ilə həyata keçirilir. "Bulgargaz EAD" dövlət şirkəti "Şahdəniz-2" yatağından 1 milyard kubmetr qazın tədarükü üçün "Şahdəniz" konserni ilə müqavilə imzalayıb.

Ümumi uzunluğu 182 kilometr olan boru kəmərinin 150 kilometrlik hissəsi Bolqaristan ərazisindən keçir. Boru kəmərin illik ötürürlük qabiliyyətinin 3-5 milyard kubmetr olacaq gözlənilir.

**Pezeşkian: İran Quds azad
edilənədək hərtərəfli dəstəyini
davam etdirəcək**

İran İslam Respublikası məzəlum Fələstin xalqına bütün istəkləri reallaşana, hüquqları bərpa olunana, Quds azad edilənədək hərtərəfli dəstəyini davam etdirəcək.

Adilet.az İRNA-ya istinadən xəbər verir ki, bu, İranın yenilənən Prezidenti Mesud Pezeşkian HƏMAS (Fələstin İslami Müqavimət Hərəkatı) Siyasi Bürosunun rəhbəri İsmayıllı Haniyəyə təbrikinə təşəkkür məktubunda bildirib.

O qeyd edib ki, İslam İngiləbinin yüksək prinsip və məqsədlərini müdafiə edərək, İmam Komeyninin idealları və ali rəhbər Seyid Əli Xamənenin göstərişləri çərçivəsində, islam dinini dəstəkləməyi özünün insani və dini vəzifəsi hesab edir:

"Əminəm ki, müqavimət göstərən Fələstin xalqına qələbə və ilahi zəfer nəsib olacaqdır".

Bahram
Bilaloğlu

Qırıq o qəlbərin içindən keçən,
Səssiz duyğuların kaman səsiyəm.
Dəyməyin səsimə, o səs mənimdir,
Allaha yönələn zaman səsiyəm.

Bəzən gecə olur gündüzlərim də,
Qarışır səsimə neylərin səsi.
Ərafat dağının sağ tərəfində-
Boy atr köksümə heydərin səsi.

Üzü eşq yolunda addımlayıram,
Çatıram murada, təqvadaya mən.
Ey məni oxuyan, məni dinləyən,
Çatmışam əhdimə, əqvadaya mən.

Bitməz ömr boyu bu sevgim sənə-
Yar oldun, qəlbimi fəth etdin, "Adam".
Xeyir- dualarla imzani atib-
Ruhunla ruhumu, şərh etdin, "Adam".

Səni izah etmək qürur sayılır.
Yolunda sözlerin ətri yayılır.
Şeirlər, romanlar sözə yuyulur.
Toxudun sözünlə, şərf etdin, "Adam".

Yaşayır adınıla, ucalır sözər.
Böyüyür, boy atr izində, izlər.
Axır sədətə, yol gedir gözlər.
Uzatdırın söz ömrün, şərf etdin, "Adam".

Ərz etdim Allaha, pənah apardım.
Ummadım kimsədən, o, etsin yardım.
Hissimlə bu şəri, ruhdan qopardım.
Anladım, bacardın, erk etdin, "Adam".

***
Məni məndən qoparan-
Duyğulara məhkumam.
Səcdədən eşqə çatan-
Baxın, həmin məktubam.

Səmadadır bu ruhum-
Duam, qunut əldədir.
Möminlər anlayalar-
Qunut hansı dildədir.

Oxumağa, yazmağa-
Nə çox mövzularım var.
Quran vurub təsdiqin-
Möhür avazlarım var.

Bəlkə də, anlamazsan-
Orda olan ayəni.
Əş- şüara qeyd edir-
Yazdırıqım hər qayəni.

***
Səbəbsizdir,
darıxdığım bu anlar-
Kimdən ötrü darıxıram,
bilmirəm.
Xəyalların arxasında qaçanda,
Yıxlıram,
-Dizlerimi silmirəm.
İstəyirəm,
səbəb olsun dəymeyim-
Büdrəməsin,
dik dayansın qamətim.
Bölünməzdil,
iki kürəyə sözərim.
Çağırıclar sülh yoluna,
Gəlmirəm.

Ömrümdəki iki məqam...

da bu təzə sözü də, yeni nəvelərlə bağlı
fikirləri də ifadə etmiş oldum. Bu fikirleri
bir tala ciçəyə bənzətsək, onun üzərində
kəşəf damlalarının da yəqin ki, öz yeri
olar.

*Vəd vermişdim -vədimi
Özüm unutdum, özüm...
Su səpdiyim ocağın -
Közün unutdum, közün...*

*Bəlliidi neyulediyi
Yaramın göynədiyi
Ucadan söylədiyi-
Sözün unutdum, sözün...*

*Bir dəli məhəbbətin
İcmək üçün şərbətin...
Bu yaziq Əbülfətin-
Özün unutdun, özün!*

Hər kəs durduğu yerdə, daha doğrusu, doğulduğu yerdə özünü güclü sayır, özünü güvənlər, arxalı, həm də bir az başqalarından səlahiyyətli hesab edir. Mənənədən götürəndə mənim doğuldugu kəndlə paytaxt arasında çox böyük bir məsafə var. Mən o məsafəni hərgün xəyalən aza iki-üç dəfə gedib qayıdır. Gedəndə də nəfəsim kəsilir, qayıdanda da. Gedəndə də gözlərim dolur, kirplərim nəmənədir, qayıdanda da yanaqlarımızda sıyrımları silmək, qurutmaq yadimdandır.

O ki, qaldı ikinci məqama... Deməli insanı çəkən, təbiiki, yaşlı insanı çəkən ikinci məqam nəvələrdi. Mən zaman-zaman qonşuda, qohumda "dövlətdə dəvə, övladda nəvə" deyən yaşılların fikirlərini çox dinləmişəm. Amma etiraf edim ki, onların nəvə ilə bağlı söylədikləri mənə bütünlükələhəm məməndim. Elə ki, mənim də boynuma baba misiyası düşdü, onda anladım ki, səndəmə yaşılı kişilər ağızlarının dadını bilirmiş. Baba sözünün şirinliyini, nənəsözünün teravətini qiymətləndirmək və onun işığında yaşamaq sən demə ayrı birdünya olmuşdur.

Sükürlər ki, bir zaman xeyal olan, in-di ömrümün gerçək yazılı, gerçək mən-zərəsidi. Xüsusilə bugerəklik özünü mənim yaxamdan, alımdən tutub evə doğru çəkən istəkde ifadə olunur. Yeni işin başa çatması artıq mənim evə bir növü qaćmağıma, teləsmiyimə təkan verən nəvə səsinin, nəvə nəfəsinin cəzibəsi. Amma iki il önce mən işdən ayrılmışda, evə getməyə də o qədər tələsmirdim. Necə deyərlər, dostların, ya-xınların ətrafında hardasa çay süfrəsi arxasında və yaxud da dəniz sahilində gəzməkdə, hansısa bir tədbirdə iştirakda... ötdürdə vaxtım. İndi nəvələr çəkir. Özü də topsuz- tūfəngsiz, sözsüz- səhbətsiz nəfəslərile, şirin kəlmələrile, güclə ifadə etdikləri fikirlərile. Yəqin ki, məni anlaysınız. Yəqin siz də yaşıyırsınız da hissələri. Ona görə də mən bu doğmaliğin, yəni bu mühitin içərisində anladığım həmin tərəfənin və nəvənin, yəni uşağın yaşı insani özüne çəkməsinin qədər böyük bir mənənanın, nə qədər tutumlu bir həyat sərrinin gücü qarsısında, ağırlığı altında susuram. Və düşünsün ki, bu həm də onlara qoşulubəylenəndə məni uşaqlaşdırır, məni uşaqlığımı qaytarır. Necə deyərlər, mən də uşaq oluram. Bax, İlahi güc, İlahi sevgi, həm də gözə görünmədən öz əhatə dairəsində insanı yaşadan, hərəkət etdirən qüvvə mənəcə elə budu. Bu qüvvənin, bu gücün adıvə həm dadi yəqin ki, böyük hərflərdə yazılı bilən bağlılıqdır. Qan, hiss, duyguya bütünlikdə sevgi bağlılığı! Ailəyə, dünəninə, bugününe və sabahına olan bubaqlılıq bəlkə də elə biz dünyaya gelən andan bizimlə birgə doğulur, bizimlə birlikdə günləri, illəri, ayları başa vurur. Mən də öncədən dediyim kimi, bax, bu sırlı, həm də köhnəliyi özündə ifadə edən iş otağında kağıza köçürüdüğüm duyğularımı sizə anladan-

Bəli, bu gün köhnəliyi xatırladan bir otaqda köhnəliyin nişanəsi olan bir Allah bəndisi düşüncələrini, yaşantularını və bir az da duyğularını araya-ərsəyə qoydu. Zənnimcə, oxuyanlargörəcək ki, bu sözərəm, yəni bu yazının arxasında dayanan imza sahibi öz yaşantularını bələşməyə qərarlı olub, bunu arzulayıb, buna söykənib. İndi necə ifadə olundu, necə alındı, bu tamam başqa səhbətdi. Ösə odur ki, dünən bugünkü bünövrəsidi. Köhnəliyenin yeniliyin alt qatıldı. Bunksız ayaqda durmaq, mübarizə aparmaq zənnimcə çətindir, hətta bəlkə mümkün də deyil. Çünkü özülsüz, kök-süz, köməksiz evi də, ağacı da külək dəha tez yixir, dəha tez uçurur. Mən daxi-lən, həm də inamıma görə özülu üst qatdan dəha gərəkli saymışam. Və bir də-özlü ancaq düşüncədə, məntiqdə, xəyalda görməyi təsəvvür etmək mümkündür. Üstəqə onszən da göz önungəndə. Bax, elə bu yerde göz önungəndə olan bir şeir parçasında yazımıza əlavə edirəm.

Zənnimcə, bu duyğular coxunuzun ürəyindən gelib keçir və keçməyənlərin də yəqin ki, bir gün qapısını döyəcək.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

«Icherisheherim» sərgisinin açılışı keçirildi, müsabiqənin qalibləri mükafatlandırıldı

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu idarəsinin "#Icherisheherim" silsilə tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası ve Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı ilə birgə təşkil etdiyi eyni adlı rəsm müsabiqəsi başa çatıb.

Bu münasibətlə 10 iyul 2024-cü il tarixində Bakı Fotoqrafiya Evinde "#Icherisheherim" rəsm müsabiqəsinin qaliblərinin və farqlənən iştirakçılarının mükafatlandırılması və seçilən əsərlərdən ibarət sərginin açılış tədbiri keçirilib. Tədbirdə dövlət rəsmiləri, Milli Məclisin üzvləri, mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak ediblər.

Tədbirdə "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu idarəsinin idare Heyətinin sədri Şahin Seyidzadə, Milli Məclisin Mədəniyyət Komitəsinin sədri, deputat Fazıl Mustafa, millət vəkili Ülviyə Həmzəyeva, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektörərə, xalq rəssamları Salhab Məmmədov və Fuad Salayev çıxış ediblər.

Bildirilib ki, iki ay davam edən müsabiqəyə Bakı və Azərbaycanın digər bölgələrindən 300-dən çox iştirakçı rəsm əsərlərini təqdim edib. Qaliblər Azərbaycanın görkəmli incəsənət xadimləri - Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının rektori, xalq rəssami professor Natiq Əliyev, Beynəlxalq

Əlaqələr üzrə prorektor, xalq rəssami professor Salhab Məmmədov, Azərbaycan Rəssamlıq İttifaqının sədri, xalq rəssami Fərhad Xəlilov, Azərbaycan Rəssamlıq İttifaqının Dekorativ-tətbiqi sənət bölməsinin rəhbəri, xalq rəssami Aydin Rəcəbov və xalq rəssami Əliyar Əlimirzayev tərəfindən seçilən.

Müsabiqənin qalibləri sırasında ilk üç yeri müvafiq olaraq Fəxriyyə Əliyeva ("Şah səfəri"), Səide Musayeva ("Qala izi") və Nəzrin Xələfova ("Bakıda külekli gün") tutublar. Həvəsləndiricisi dörd mükafata isə Ramil Məmmədov ("İçərişəhərdə məscid"), Nəzrin Müttəlli (".Yuxularda"), Rəşad Rzayev ("Buludlu bir gün") və Samira Vəliyeva ("Gecə karvanı") layiq görüüberlər. Qeyd edək ki, qaliblər mükafatlandırıldıqdan sonra, qonaqlar seçilmiş rəsm əsərlərindən ibarət "#Icherisheherim" sərgisi ilə tanış olublar.

Sərgi Bakı Fotoqrafiya Evinde 10 avqust tarixinədək ziyanətçilərə açıq olacaq. Sərgiye giriş sərbəstdir. Katılırlaqla ki, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu idarəsi tərəfindən həyata keçirilən "#Icherisheherim" layihəsinin məqsədi UNESCO İrs Siyahısında yer alan və ortaq bəşəri dəyərimiz olan İçərişəhəri mütəlif tərəflərden təqdim etməkdir.

Ümumilikdə, seçilən 40 əsərdən 7-sinin müellifi qalib elan olunub. Digər 33 əsərin müellifləri isə müsabiqədə iştiraklarına görə təşəkkürname diplomu ilə təltif olunublar. Müsabiqədə iki 3 yerin qalibine I yer 1500 manat, II yer 1000 manat, III yer isə 500 manat pul

Əsas mövzusu İçərişəhər, onun adət-ənənələri, tarixi və bu günü olan müsabiqənin təşkilində əsas məqsəd İçərişəhəri peşəkar və həvəskar rəssamların gözü ilə göstərmək, firça və sitesi ilə rəssamların təxə-yünləndəki İçərişəhərin ruhunu ictimaiyyətə təqdim etməkdir.

Ümumilikdə, seçilən 40 əsərdən 7-sinin müellifi qalib elan olunub. Digər 33 əsərin müellifləri isə müsabiqədə iştiraklarına görə təşəkkürname diplому ilə təltif olunublar. Müsabiqədə iki 3 yerin qalibine I yer 1500 manat, II yer 1000 manat, III yer isə 500 manat pul

**"Bozqurd
milli simvol
kimi tanınsın"**

İYİ Partiyanın millət vəkili Adnan Şefik Çirkin gündəmdə olan və futbolçu Merih Dəmiralə iki matçlıq qadağaya səbəb olan bozqurd işarəsinin rəsmən türkərin milli simvolu kimi qəbul edilməsi ilə bağlı qanun layihəsinə Türkiye parlamenti (TBMM) təqdim edib.

Adalet.az bildirir ki, qanun layihəsində bəzi ölkələrdə bu simvolun siyasi hərəkat kimi qəbul edilməsinin doğru olmadığı vurgulanıb.

Çirkinin təqdim etdiyi qanun layihəsində bu ifadələr yer alıb:

"Cümhuriyyetin ilk dövrlerində Atatürk dövlət gerbi, poçt markaları və Kəhrəmanmaraş qalasında tikdirdiyi bozqurd heykeli kimi bir çox yerde bozqurd simvolundan istifadə edib. Amma son zamanlar bozqurd simvolunun dünyada yaşayan bütün türkler üçün mənasını anlaya bilməyən bəzi ölkələr müxtəlif səbəblərdən bu işaretin istifadəsini qadağan etməyə çalışıblar. Bu səbəbdən Türkiyə millisinin oyununda sevinci və qururunu bozqurd işarəsi ilə istifadə edən idmançılarından UEFA-ya şikayət edilib və cəzalandırılması istənilib.

Milli simvolumuzun Türkiyədən başqa bəzi ölkələrdə siyasi hərəkat kimi qəbul edilməsinin qarşısını almaq və bozqurdun ölkəmiz Zaxilində və xaricdə milli simvol kimi tanınması üçün bu qanunun qəbulu vacibdir".

İtaliya Ukraynaya hərbi yardımını artırır

İtaliyanın Corriere della Sera qəzetinin məlumatına görə, İtaliya Ukraynaya hərbi yardımını 1.7 milyard dollara qədər artırır.

Qeyd olunur ki, bu NATO-nun Ukraynaya hərbi yardımının 40 milyad dollara çatdırılmasında Romanın payına düşen məbləğdir.

Bildirilir ki, 40 milyard dolların tam yarısını, 20 milyardını ABŞ, qalan 20 milyardını isə alyansın avropanadı üzvləri ödəyecəklər.

İtaliya indiyədək Kiyeve 1.2 miyart dolara yaxın hərbi yardım edib. Buna baxmayaraq, baş nazir Corcia Meloni Ukraynaya əlavə kömək edəcəklərinə söz verib.

Rüstəm Hacıyev

Elman Cıviroğlu

BOZQURD TƏFƏKKÜR FENOMENİDİR

Uzun yolculuqdan sonra činlilər Orta Asiya torpaqlarına ayaq basdırılar. Cəmisi on iki nəfər idilər. Çin oləkəsi çox çox uzaqlarda qalmış, yollar onları yormuşdu, yüksəkleri də xeyli çoxdu. Gətirdikləri qiymətli malları Orta Asya bozqırlarının - steplərinin qorxubilməz sakınlınınə satacaqdılar, böyükərə - başçılar isə baxışlılar verəcəkdilər və eyni zamanda da hər şeyə diqqət kəsiləcək, gözde, qu-laqda olacaq, bu savaşçı adamlar haqqında məlumatlar toplayacaqdılar. Bu Göyün oğlu Çin imperatorunu tapşırığı, həm də gizli əmri idi.

Havalarda isinmeye doğru gedirdi. Yaxın ilkin gelişti duylundurdu... Birdən dəstə yerində donub qaldı. Yaxınlıqdakı kiçik dərənin içində yırtıcı heyvan nərlətisi ətrafi qoynuna aldı. Çinlilərin donuqluğu uzun sürmədi. Onlar ehtiyatla dayaz dərəyə yaxınlaşarkən gözlerinin qarşısında beş yırtıcının çarpışığı bir mənzərə açıldı. Daha doğrusu, bir qurdla iri və heybetli görünüşü olan dörd vəhşi heyvan boğuşurdular. Dörd yırtıcı birdən qurdun üzərində cumurdu, ancaq qurd inanılmaz çevikliklə mənasından çıxır, fürsət dəsədükə özü hücum keçirdi. Qurd al qana boyanmışdı, ancaq arxasını yerə vermir, çarpışmanın davam etdirirdi. Qurdun bu inatkarlığı dörd vəhşini daha da azınlılaşdırır, həm də karxırıdırı: onlar hücum zamanı birbirinə mane olurdular. Birdən qurd irəli şığıyb qərməqə başıladı. Dörd yırtıcı onun dalınca düşdü. Dördü də eyni anda irəli atısa da, çox keçmədi ki, aralarındaki məsafə artıqəməqə başıladı, ikisi isə xeyli arkada qaldı. Qurd qəfiləndən arxaya döndü, ona yaxınlaşmadıqdan yırtıcının üzerine atılıb yerə sərdi. Bir qədər sonra ikinci yırtıcı da eyni aqibətlə üzləşdi. Qud öldürdüyü yırtıcıların yanındakı çomeldi - sanki dincəldi, bütün diqqəti isə xeyli geridə qalmış iki yırtıcıda idi. Budur, üçüncü ilə məsafə əməlibəşli dərəldi. Qurd yerindən sıçrayıb bir anın içində bu yırtıcının da işini bitirdi, ən sonda gələn yırtıcı bu mənzərəni görüb dayandı və arxaya götürüldü. Ancaq qurd onu təqib etmədi, deyəsən bu təqib üçün heydi qalmamışdı: ölü yerisə, alqan içində qarşı tərefə üz tutdu...

... Üzərinə qorxu qarşıq həyecan çökmiş. Çinlilər bayaqqı çarpışmanın təsiri altında yollarını davam etdirildi və bir neçə gündən sonra mənzil başına qatdırılar. Bura Türkərin ölkəsi idi. Çinlilər yaxşı bilirdilər ki, dağlar aşıb sular keçen, yolları yorub arxada qoynan hər bir yabançı-yadəlli yaxşı və ya pisiyyətən gəlməyindən asılı olmayıaraq öznün Türk ölkəsində tam əmin-amanlıqla hiss edə bilərdi. Hər bir yadəlliye bu ölkədə o qədər mehrihanlıqlı, istiqanlılıq göstərilirdi ki... Çinli tacirlər gətirdikləri malların qızığın alışveriş ilə məşgul olur, fürsət dəsədükə keşfiyyatı təşkilatlarını da yerinə yetirirdilər.

Bir gün Şərqdən düşmən ordusunun gözlənilmədən Türkərin üzərində hərəkət etdi. Türkərən qorxu qarşıq həyecanın şəhərə yaxınlaşması və qorxubilməz, üzü dönməz Türkərin gözərinin öündə canlanırdı... Hələ İn sülələsinin dövründə - tarixin ən əski çağlarında tərtib edilmiş fal yazılarında (çağdaş dünyamızın bu gündündən 35 yüzil önce) bu barbarlar haqqında xəbərlər verilirdi. Tarixçi onda bilirdi ki, bu barbarların bir hissəsi sonralar Çini ilə keçirib Cjoulara adıyla bir imperatorluq qurmuşlar (miladdan once 1050-256-ci illər).

Türk esilli Cjoulalar özləriyle Çinə yəni mədəniyyət gətirdilər: Çina Göt dini, hərbi təşkilatlılığı, at saxlamağı, orijinal və yüksək səviyyəli bir sənət - həyvan üslubunu öyrətdilər. Çin imperatorları o zamandan özərini Göyün oğlu sandılar. Məhz Cjoulalar dövründə Çin mədəniyyətinin yüksəlişə başıladı, yeni yeni fəlsəfi məktəblər yarandı. Bütün bunlarda lovğa Çin Cjoulara - sonralar Çinliləşən Türkələr borclu idi. Dünəngörən tarixçi de Türkərin qurddan törediklərinə inanırdı. Ancaq bircə onu yaxşı başa düşə bilmirdi ki, Türkler niye məhz qurddan töremişlər: bozqırılda başqa, güclü yırtıcılar da yaşayırlar, Türkler onlardan töreaya bilməzdilərmi? Tarixçi bütün zəngin bilişini, yaddasını ələk vələk eləyir, bu məsələnin bir ipucunu tapa bilmirdi.

Lovğa Çin şimal qonşularına qərəzle yanaşır, onu zəif salmağa çalışırı. Lovğa Çin şimal qonşularına qərəzle yanaşır, onu zəif salmağa çalışırı. Lovşa Çin şimal qonşularına qərəzle yanaşır, onu zəif salmağa çalışırı.

mədəniyyətlərə zinət verdilər, yeni yeni mədəni yüksəlisişlərə səbəb oldular.

Birbire bənzəməyen iqimlərdə, coğrafi şəraitdə, birbirinə eyni olmayan düşüncə tərzində yaşayışın qruplarının qurduqları cəmiyyətlər arasında da bənzərsizliklər, fərqlər olmuşdur. Bu səbəbdən də yer üzündə müxtəlif mədəniyyətlər yaranmışdır. Müxtəlif iqimlər - coğrafi mühitlər, birbirinə bənzəməyen düşüncə sistemləri və cəmiyyətlər özlərinə uyğun mədəniyyətlər ortaya qoymuşlar.

İnsanlar ən əski çağlarda başlıca olaraq meşə çevrəsində, akin-səpinqə yararlı yerlərdə və bir də bozqırılarda - steplərdə yaşamışlar. Meşə çevrəsində yaşayanlar o qədər də əmək və düşüncə tələb olunmayan ovçuluq və yiğiciliqlə dolanmış - hazır nemət yiyələnmiş və bu həyat tərzinə uyğun bəsit mədəniyyət yaratmışlar. Əkin üçün elverişli yerlərdə yaşayanlar əkinçilik - oturaq, heyvandarlıqla məşqül olan bozqırdaqlılar isə dəqiq deyim olmasa da, "köçəri" əski Türk cəmiyyəti bizdə və bəzi elm dairələrində formalışmış "köçərilik" anlayışında yad olmuşdur), "çoban" mədəniyyətini ortaya qoymışlar. Əkinçilik və "çoban" mədəniyyətəri də mürəkkəb həyat tərzinə, düşüncə sisteminə söykənirdi.

Əkinçilik mədəniyyətini quranlar oturaq həyat keçirildilər. Əkinçi - kəndli insan öz həyatını bir parça torpaq sahəsi ilə təmin etdiyi üçün bu torpaq parçasına bağlanmışdı. Bu səbəbdən ədalət, mütilik onun üçün xarakterik idi. Ailədən kənar qayını - cəmiyyət qayğısını çəkmək düşüncəsi onda kök salmayıb. Bozqırılarda isə həyat daha mürəkkəb olub, mübarizələrlə ilə dolu idi. Heyvandarlıq əkinçiliyə nisbətən daha mürəkkəb əməliyyatlara tələb edirdi. Burada meydana çıxmış mədəniyyət de çox yüksək səviyyədə idi. Bu mədəniyyətin qurucuları isə Türkərin atalarıydı.

Minlər heyvanları saxlamaq üçün Türk otlqlardan otlqlara, sulardan sulara köçür, böyük məsafələr başa vurur, sərt iqim şəraitli ilə elbaxaya olurdu. Bəzən də otlqlar üstündə çarşımalar baş verirdi.

Oturuaq həyat tərzinə nisbətən bu "köçəri" Türkün həyatı daha dinamik idi. Yaşadığı dinamik həyat və düşüncə tərzi neticəsində əski Türk cəmiyyətində təskilatlılıq, "hüquq", "dövlət" anlayışları erkən ortaya çıxdı və dünyaya bu "keşflər"den qidalındı.

Əski Türkərən ömrələrini at üstündə yaşayırlardı. Əslində atı insan həyatının ayrılmaz bir hissəsinə çevirən Türkərin ataları olmuşdur. At üstündə keçən həyat Türkün ruhunu coşdurur, onda üstünlük duyusunu yaradırdı. Atın sürtəti neticəsində qısa zamanda çox böyük məsafələr başa vurduqca, yaylaqdan yaylağa, sulardan sulara keçidkən Türkədə uzaq uzaq yerlərə (ünütəməz yerlərə) çatmaq, qovuşmaq arzusu oynardı.

Türk özünü üstün hiss edirdi, böyük göründü, çox qısa zaman müdətində ağlasıqız məsafələr başa vururdu. Düşüncəsi xəyala deyil, gerçəkliliyə söykənən Türkün qüdrətinin artıq üzə çıxmazı, həyata keçməsi gərek idi. Bu təbii bir təkamül, məntiqdən doğan bir nəticə idi. Bu qüdrətin gerçəkləşməsi üçün nehayət, bir vasitə ortaya çıxdı: Dəmir.

(ardı var)

ƏDALƏT •

12 iyul 2024-cü il

TANİŞ OLUN - AYTƏKİN ƏZİZ

Bir tələbə qız- Lənkəran Dövlət Universitetinin tələbəsi-Aytəkin Əziz şeirlərini mənim ünvanıma göndərib. Mən də bu şeirləri oxudum. Heç üzünü görmediyim bu tələbə qızın istəyi odur ki, şeirləri barədə fikir bildirim.

Ədebiyyatda gəlmək bəlkə də asandır, amma ədəbiyyatda qalmaq bu qədər kütləvi şeir izdihamında qalmaq çox çətinidir. Gərək istedadın ola ki, şeirlərinə hər çətinliyə dözəsən. Mən bu istedadı işartilərini Aytəkinə görürəm.

Böyük rus şairi Sergey Yesenin yazdırdı ki: "Bəli, şair olmaq odur ki, gərek, Pozmayıb heyatın ilk qanunu, Öz damarlarından qanı çekerək Vurub isidəsən özge qanını. Qoy lap qurbağının nəgməsi olsun, Dünənya təzə bir nəğmə ver ancaq". Aytəkin, qızımız, sənin şeir yazmaq istedadın var, amma bu istedadı gərək cılalayasan, hər şeirlərini qələmə alanda fikirleşən ki, mən bu şeirdə təzə bir söz deyə bileyəcəyəm? Axə, şeir obrazlarla, orijinavlı bədii təsvir vasitələri ilə düşünmək demekdir.

Gənclik sevgi ilə doludur, hamı qəlbindəki o sevgi hissələrini qəleme alır. Amma sevgi təkcə kimesə öz dulu ürəyini boşaltmaq demək deyil. Vətən sevgisi var, ana sevgisi var, təbiət sevgi var, gözəlliye sevgi var.

Bir sözlə, yazılımlı çox şey var. Bir solmuş yarpaqdan da şeir yazmaq olar, bir ananın oğlu intizarrindən da, bir şəhid qanından da... Şeir ağlamaq-sızlamaq, göz yaşı tökmək deyil.

Sənin şeirlərindən bir neçəsini seçdim, isteyirəm ki, onları hamı oxusun, ondar bu şeirlər barədə fikir bildirsin. Hələlik sənə ugurlar arzulayıram. Və inanıram ki, gələcəyin gözəl bir şairi yaşayır Lənkeranda.

Hörmətlə: Vaqif Yusifli

*Gözlədim günəşini, qarı,
Keçdi xoşbəxtlik qatarı.
Zaman deyil günahkarı,
Elə özüm gecikmişəm...
Yollar qaldı hey yarida
Gah dənizdə, gah quruda.
Ayrılında hasarı da
Güldən, çıçəkdən çəkmişəm...
Pəncərəyə, qapıya həm,
Göz yaşları salıbdı nəm.
Kərpici dərd, suvağı qəm
Bu evi özüm tikmişəm...*

***

*Bilmirəm amma...
Sən mənim eşqimi dana bilərsən,
Bir nağıl, bir yuxu sana bilərsən.
Səni sevdiyimi qana bilərsən,
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
Yenə həsrətinin yağışı yağır,
Qəlbimə "sən" damır bax ağır-ağır.
Ürəyim nə yerə, nə göye siğır,
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
İçində qəm yatan gözünü sevdim,
Qəlbini, ruhunu, özünü sevdim.
Mən sənin səhvini, düzünü sevdim,
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
Əlim saçlarında oynamasa da,
Səsini eşim olsa qısa da.
Əvvəl-əvvəl qanım qaynamasa da,
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
Allah çıxaraq önlüma səni,
Hədiyyəmi verib, dərd mənə səni?
Bu qədər uzaqkən mən yəna səni
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
Həsrəti, hicrani, qəhəri bildim,
Gecə nə çəkmişəm səhəri bildim.
Bizi ayrı salan səhəri bildim,
Niye sevdiyimi bilmirəm amma...
Özümüz boş, quru saxsı bilirəm,
Ömrəni ömrümün naxşı bilirəm.
Səni sevdiyimi yaxşı bilirəm,
Niye sevdiyimi bilmirəm, amma...*

Rol...

*Bəzən mənasız olur "hər nə" yin də, "heç" in də,
Yerin olmayınlara yer olmasın içində.
Sanma sənə deyirəm, elə mənim üçün də*

*"Yersizlər" bir kol imiş...
Yalandı da doğru var, olmadın yalan qədər.
Hər insan insan olur vicedənə olan qədər.
Qəlbimə almışdır ahımı alan qədər
Ahım necə bol imiş...
Gözdən düşüb ölenin tutulmaz daha yası,
Qalmağından yaxşıdır inan ki qalmaması.
Öz-özündən qaçmağa yolunun olmaması
Özü də bir yol imiş...
Elə ki gecə düşür, manı götürür fikir,
Bu dünyəni başıma gah yixirdir, gah tikir.
Hərənin bir tərəfi ağrından əziyyət çəkir,
Məndəki da sol imiş...
Ürək nə qəribədir, bilinmir solu, sağı,
Adama yaxın olur yaxına qoymadığı.
Bu həyat səhnəsində hamının oynadığı
Sən demə bir rol imiş...
İnana bilmərəm...
Öldürmə özünü indi bu qədər,
Mən sənə inana bilmərəm daha...
Edən etdiyini yenə də edər,
Mən sənə inana bilmərəm daha...
Mənə "sən" deyilsən, nə "siz" deyilsən,
Rahat ol, sağalmaz bir iz deyilsən.
Sən ki, pak deyilsən, təmiz deyilsən,
Mən sənə inana bilmərəm daha...
Arabir gizləcə gözün dolsa da,
Qəlbim dərgahına namaz qılsə da,
Eşqin qürurundan böyük olsa da,
Mən sənə inana bilmərəm daha...
Səni ürəyimdə gizli gömmüşəm,
Nə söz danışmışam, nə də dinnişəm.
Bax, man də çevrilib "sən"ə dönmüşəm,
Mən "sən"ə inana bilmərəm daha...
Əzəbin içində çox atma məni,
Başqa gözəllərlə bir tutma məni.
Mən axı demişdim əldətma məni,
Mən sənə inana bilmərəm daha...
Yalanmı? Doğrumu? Bilmədim nəsən,
Keçdim günahından mənə neyəsən...
Doğru da söyləsən, düz də söyləsən,
Mən sənə inana bilmərəm daha...*

Uzaq yaxınlıq...

*Sənin də yanında uşaqlaşmasam,
Bəs kimin yanında uşaqlaşım mən?!
Sən də mi arada qoyursan məni?
İndi səndən də mi uzaqlaşım mən?
Nə uzaq qalırsan uzağım kimi,
Nə də yaxın kimi yaxın olursan.
Nə zaman darıxsam həsrətdə qaldım,
Bəs sən darıxanda harda qalırsan?
Bilirəm həmişə yol çəkir gözüm,
Bilmirəm bu yoluñ harasındayam.
Bizim aramıza şəhərlər girir,
Yaxınlı uzağın arasındayam...
Məni öldürür bu uzaq yaxınlıq,
Gözümüzdən yorğunluq elə töküür...
Daha gecələri yata bilmirəm,
Yuxum da taqətim kimi çəkilir...
Ayrıla bilmərəm səndən əzizim,
Sən ki məsum-məsum tək baxanımsın.
Yaxınlımda olan uzaqdır mənə,
Sənsə uzağımda ən yaxınlımsın.*

Amerikanın qardaşı...

*Ey bu böyük ölkənin sənəddə "vətəndaş",
Sən ki, ola bilmədin bu Vətənin bir dası...
Bu qurbanet düşkündüyü hardan hopub canına!
Avropanın dostusan, Amerikanın qardaşı...
Bu tənəha küçələri bir də idhəmdən gör,
Bir bədənlilik tabutda, bir qəbirlik qumda gör.
Hər şəhidin bir ovuc torpağı da Vətəndi,
Belə görə bilmirsən, gözlərini yum da gör...
Bu dil uzatmağından bir dəfə keç olmasa,
Əlini vicdanına bir uzat heç olmasa.
Yeri səngər deyilsə köksündəki ürəyin,
Cəbhənin arxasında susmaçı séç olmasa...
Güllə səsi yağışın səsi deyil xoş galə,
Xoş gün üçün meydana gərək neçə baş galə...
Kaş ığidlər, ərənlər, nər oğullar yerinə
Düşşənin gülləsinə xəyanətkar tuş galə...
Məndə silah tutmağa olsa idli ixtiyar,
Heç olmadığım qədər olacaqdım bəxtiyar.
Əsgərlək dən qəcanı hər çağırış "tutanda"
Ona cəhənnəm gelir cənnət olan bu diyar...
Mən Vətənin həm qızı, həm də ki bir oğluyam,
Kim də bağlı olmasa, mən vətəna bağlıyam!
Parçalanmış içimdə bir Vətənim bütövdür,
Şuşalyam, talışam, aranlyam, dağlıyam!*

Görkəmli şair Abbas Səhhətin vəfatından 106 il ötür

Abbas Səhhət Azərbaycan ədəbi-ictimai fikri tarixində hər şeydən önce şair, tərcüməçi, şeir nəzəriyyəcisi ve nasir kimi qalıb. Elmə, təhsilə, maarifə çağırış onun yaradıcılığından qırmızı xətt kimi keçir. Azadlığı bəşəriyyətin ən gözəl mənavi neməti hesab edir, bütün xalqların firavanlığını və xoşbəxtliyini onların azad-hürr yaşamasında gördü.

AZERTAC xəber verir ki, dünən Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, tanınmış şair, həkim, görkəmli müəllim və maarif xadimi Abbas Səhhətin vəfatından 106 il ötdü.

Abbas Əliabbas oğlu Mehdiyəzadə (Abbas Səhhət) 1874-cü ildə Şamaxıda ruhani ailesində dünyaya göz açıb. 1900-cü ildə Tehran Universitetinin tibb fakültəsini bitiren ve rus, ərəb, fars və fransız dillərinin mükemmel bilən gənc Abbas 1901-ci ildə Şamaxıya qayıdır və həkimlik etməklə yanaşı məktəblərdə Azərbaycan dilindən dərs deyir.

İlk şeirini 1904-cü ildə "Şərqi-Rus" qəzeti ndə dərc etdirmiş A.Səhhət sonralar da Azərbaycan dövrü mətbuatında şeir, məqalə və hekayelerle çıxış edir. Onun şeiriyyətinin əsas mövzusu vətən idi.

*Könlümün sevgili məhbubu mənim,
Vətənimdir, vətənimdir, vətənim.
Məni xəlq eyləmiş əvvəlcə xuda
Sonra vermiş vətənim nəşvü-nüma.
Vətənim verdi mənə nanü-nəmək,
Vətəni, mənə, unutmaq nə demək ?!
Anadır hər kişiyyə öz vətəni,
Bəsləyib sineyi üstündə onu*

-deyən şair vətən möqəddəsliyinin tərifini yazmışdır. Şeirin hər misrasında vətən məfhuminun insan hayatı üçün nə qədər vacib olduğunu isbat olunur. Əgər vətən mövzusunda yazılın bütün şeirlər bir yerə toplanılsayıdı, heç şübhəsiz ki, bu şeir onların şahı olardı.

1905-ci ildə "Yeni poeziya necə olmalıdır?" adlı məqaləsi, daha sonra "Poetik nitq", "Azadlıq mədiyyə", "Oyanışın səsi" şeirləri işi üzü görür. "Yeni əslublu məktəbler" ideyasının qızığın tərəfdarı və təbliğatçı olan Abbas Səhhət, professor Əli bəy Hüseynzadənin banisi olduğu Azərbaycan romantik ədəbiyyatı cərəyanına qoşulur.

O, Bakıda nəşr olunan bir çox jurnal və qəzetlərdə mütəmadi olaraq çıxış edir.

Tərcüməcilik fealiyyəti ilə də məşğul olan yazıçı Lermontov, Puşkin, Krilov, Maksim Qorki, Viktor Hüqo və digər şair və yazıçıların əsərlərini Azərbaycan dilinə çevirir.

1912-ci ildə şairin şeirlərindən ibarət "Sınıq saz" və Avropa şairlərindən tərcümə etdiyi "Qərb günəş" adlı şeirlər toplusu işi üzü görür. Bir qədər sonra "Əhmədin şüaeti" adlı poeması, 1916-ci ildə isə "Şair, muza və şəhərli" adında romantik poeması nəşr olunur.

Abbas Səhhətin yaradıcılığında Nizami, Hafiz, Sədi kimi şairlərin böyük təsiri duyulur. Türk xalqlarının ədəbiyyatları ilə də yaxından məraqlanır, xüsusi Təofiq Fikret yaradıcılığına reğbet besləyirdi. Dövrü mətbuatdakı çıxışları arasında böyük Azərbaycan şairi, ezziz dostu və məsləkdaşı Mirzə Əlekber Sabir haqqında məqalələri xüsusi yer tutur.

Abbas Səhhət Azərbaycanda liberal burjuaziya ideyasını müdafiə edir, İslam dəyərlərindən imtinaya qəti etirazını bildirir və əsərlərində "ümummüsəlman qərbçiliyi" ideyasını dəstəkləyirdi.

Abbas Səhhət 1918-ci il iyulun 11-də Gəncədə vəfat edib.

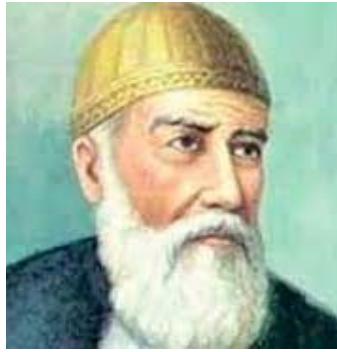
Ümumrespublika Təmizlik Marafonuna start verildi

"Təmiz ölkəm" devizi altında keçirilən Ümumrespublika Təmizlik Marafonu bu gün Xəzər dənizinin Sumqayıt sahilində, İsmayıllı rayonu Talışan, Şəki rayonu Kiş, Qusar rayonu Qusar, Xızı rayonu Giləzi, Cəlilabad rayonu Göytəpə meşəbəyliliklərində, Qubadlı rayonu Tinli kendi, Tovuz rayonu Muncuxlu kəndi ərazisində, Lənkəran rayonu Xanbulan gölü ətrafında, Türyançay çayının Ağdaş rayonu ərazisindən keçən hissəsində və digər ərazilərdə keçirilib.

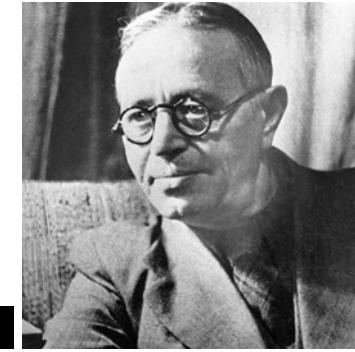
Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, nazirliyin, yerli icra hakimiyyəti organlarının, bələdiyyələrin, yerli kommunal müssisələr kombinatlarının əməkdaşlarının, Sumqayıt Futbol Klubunun, 2 sayılı Bərpa Tikinti İdəresinin, Ağdaş Dövlət Aqrar İnnişaf Mərkəzinin, yerli sakinlərin və ekokönüllülərin iştirakı ilə keçirilən aksiyalar zamanı 3 tondan artıq tullantı yiğiləraq ərazilərdən daşınır.

Təmizlik aksiyalarının keçirilməsində əsas məqsəd hər kəsi etrafı tullantı atmamağa sövq etmək, ərazilərin təmizliyinə hər bir kəsin məsul olması öhdəliyini çatdırmaq, onları alışilmiş vərdişlərdən uzlaşdırmaq və bu işlər dəha geniş kütləni cəlb etmeklə təbiet ərazilərinin təmizliyinə nail olmaqdır.

Qeyd edək ki, Ümumrespublika Təmizlik Marafonu bu gündən etibarən hər həftənin 4 və 6-cı günləri bütün ölkə ərazisinin çay vadilərini, meşə ərazilərini və dəniz sahilərini əhatə edəcək.

BAYAT

No 14 (874)

Nüsrət Kəsəmənli

GETMƏK İSTƏYİRSƏN...

Getmək istəyirsən,
bəhanəsiz get,
Oyatma mürəkkəb xatirələri.
Səsin həmin səssdir, baxışın ögey,
Gedirsən, səsin də yad olsun bari.

Sən dəniz qoynuna tullanmış çiçək,
Üstünə dalğalar atılacaqdır.
Saxta məhəbbətin, saxta sənədətə
Nə vaxtsa üstündə tutulacaqdır...

Yollarlek döşənib ayaqlarına
Sənə yaławırmı?..
Bu mümkün deyil.
Qoymaram qəlbimtək vüqarım sına
Alçalıb yaşamaq ömrə-gün deyil...

Demirəm, sən uca bir dağsan, əyil,
Demirəm, qalıbdır elacım sənə.
Nə sondə məhəbbət qara pul deyil,
Nə mən dilənçiyəm əl açım sənə.

Getmək istəyirsən,
nə danış, nə din,
Yox ol xəyal kimi dumanda, çəndə.
Neyimi sevmişdin,
deya bilmədin,

İndisə yüz eyib görürsen məndə...
Getmək istəyirsən,
bəhanəsiz get,
Oyatma mürəkkəb xatirələri.
Səsin həmin səssdir, baxışın ögey,
Gedirsən, səsin də yad olsun bari...

DÜNƏN TOYUN İDİ...

Sağlıqlar deyildi çıxır-bağırla,
Üşüyen qəlbini giren oldumu!
Gözündən qəlbini düşən çıxırla
Ayan göz yaşını görən oldumu!

Sağlıqlar uzandı...
səhərə kimi
Çalıb-oynadılar, kef eylədilər,
Çırılı pillələrə son ümidi
"Vağzalı" üstündə dəfn eylədilər.

Son ümid!
O mənim gərəyim idi...
Yoluna şam tutdu neçə qız, gəlin.
Şam deyil,
o mənim üreyim idi,
Son dəfə yanındı yolunda sənin.

Getdin...
O köhnə yol nur yolu idi,
izin düşən yerde gül açmadı ki?
Özgəylə keçirdin o yolu indi,
Ayağın altından yer qaçmadı ki?

Bu yollar nə yaman vəfasız imiş,
Niyə cılıklınlıb tökülmədilər?
Düşüb qədəminə hər yoxuş, eniş
Niyə üreyimə çəkilmedilər?..

Başına gül-ciçək səpdilər o gün,
Alişan qəlbini su səpmədilər.
"Get" deyib
alnimdan öpdülər o gün,
Sınıq taleyini düzəltmədilər...

Güldün...
Gülüşünün ömrü çox qısa,
Bir həsrət axırdı qanında sənin,
Orda bütün yerlər tutulmuşdusa
Yerim görünürdü yanında sənin.

Dünən toyun idi...
Xoşbəxt olasan!
Görünür bu bize qismət deyilmiş.
Unut!
Elə bil ki,
sevdiyin oğlan
Getdiyin oğlanmış,
Nüsrət deyilmiş...

ETİRƏF

ÖMÜR-GUN YOLDAŞIMA

Fikirli gəlirəm,
Dalğın gəlirəm,
Qayğılı gözlərin çəkir şəklimi.
Bəzən gec gəlirəm,
yorğun gəlirəm
Bitirsən qapıda bənövşə kimi...

Bəlkə min suçumu bilmisən mənim,
Birini üzümə vurmamışan heç.
Eyhamla üzümə gülmüsən mənim,
Birca yol üzümə durmamışan heç.

Hər kəs taleyilə gəlir heyata,
Demirəm, ürəyi yumşaq olmuşum.
Dəcəl balalara mülayim ata,
Səninçün ən dəcəl uşaq olmuşum.

Sənsən dağlar" kimi səbrli dözən,
Bəlkə tərəddüdlə çox döyüşmüsən.
İsti bir sevgidən yazmışam bəzən,
Soyumuş çayımı sən dəyişmişən...

Üzümdə kədərdən bir iz görəndə
Şirinim olmusən,
Acım olmusən.
Qohumdan, tanışdan pis üz görəndə
Sən anam olmusən,
Bacım olmusən.

Bir kövrək şerimdən gözlərin dolub,
Na deyim,
Özgədən çox yazib qələm,
Na qədər düyünlü günüməz olub,
Düyünlü qasın görməmişəm mən...

Bir əlin mətbəxdə
qabda-qasıqda,
Bir gözün istidə, tüstüdə olub.
Bir əlin beşikdə
oğul-uşaqda,
Bir gözün həmişə üstümdə olub.

Yollar çarpez-çarpez,
Yollar qarışıq...
Gece yol gəlirəm qulağı səsdə.
Bizim pəncərədən süzlən işiq -
Gözünün nurudur yolumun üstə.

Fikirli gəlirəm,
Dalğın gəlirəm,
Qayğılı gözlərin çəkir şəklimi.
Bəzən gec gəlirəm,
yorğun gəlirəm
Bitirsən qapıda bənövşə kimi...

GECİKDİ BU YAĞIŞ...

Daha bu yağışa otlar göyərməz,
Daha bu yağışda lalələr sönəməz.
Bu yağış buludun yükü deyil ki,
Bu yağış bir simurq tükü deyil ki,

Yandırsan ömrə-gün qayda geri,
İndi üreyimiz - köhnə yurd yeri,
Daşı nəmlidir.
Sevgimi uçurub bir ümid kimi
Torpağı qəmlidir,
Daşı qəmlidir...
Sırsıra asılıb gül budağından,
Bahan itirdin,
Yayı örtürdün;
Qiş gəldi,
yatmışan fil qulağında...
Beləcə gün keçdi,
zaman gecikdi,

Gecikmiş istəyi nədi göylərin?
İndicə buludlar tökülcəkdir,
Ürəyi doludur xatirelərin.
Dindirsən,
təessüf hönkürəcəkdir.

Qırvılıb yatıbdır dolama yollar,
-Boynuna dolanar o ilan kimi
Dəymə,
qoy uyusun nisgil arzular
Yasandan tutacaq ayılan kimi...

Bu göz yaşlarıyla,
Bu yalvarışla
Yolların tozunu yatırmaq olmaz,
Küsülü illərin istəklərini
Daha mənziline çatdırmaq olmaz.

Yumaz ki dünəni selləmə yağış,
Bayılmış dünənə çilləmə yağış...
Gecikdi bir arzu,
guman gecikdi.
Gecikdi bir yağış,
yaman gecikdi.

Yaşadıq nigaran, qulağı səsdə,
Ömürdən ötəri çıçırlar keçdi.
Bizim ümidiñiz axır nəfəsdə
Nə qədər çırpınsa
yenə də heçdi...

Daha oyanışa guman ki, yoxdu,
De, nəyə gərəkdir bu son bəraət?
Səndən bir məhəbbət uman ki, yoxdu.
O güvəncili dağlar marala qaldı,
O məxmər çəmənlər sarala qaldı,
Vaxtında yağımadı, nur çılomedi
Buludlar qarala-qarala qaldı...

Məni bu gündən soraqlama sən,
Məni dünəndə taparsan indi.
Bu günə qədərki kədər mənimki,
Bu gündən sonrakı kədər sənindir.
Qovmadın başından
duman gecikdi,
Gecikdi bu yağış,
yaman gecikdi...

SƏN DEMƏ, TƏZƏDƏN SEVMƏK OLARMIS...

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Tale də təzədən gülə bilərmiş.
Küsüb gözüyüslü gedən məhəbbət
Peşiman-peşiman gələ bilərmiş.

Ürək bulud kimi boşalırsa da
Demək, bulud kimi təzədən dolur,
Sonuncu şölesi titrəyen şəmdən
Ayri bir şamı da yandırmaq olur.

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Köhnə yaraları vaxt, zaman silir,
Kəsilən budaqla ölen ağaclar
Təzə pöhrələrlə dirilə bilər.

Ağlaya-ağlaya dünyaya gəlib,
Biz ana südüylə güləməmişikmi?!
Hər axşam sapsarı batan günəş
Hər səhər təzə-ter görməmişikmi?!

Sən demə, təzədən sevmək olarmış,
Sevgi fursət deyil quş kimi uça.
Nə də kölgədir ki,
qaçışan qova,
Ya da sən qovasan,
o səndən qaça...

Cıxarsan qəlbindən ötan sevgini,
Bir gün də tənhalıq sıxacaq səni.
Kiməsə etdiyin yaxşılıq kimi
Məhəbbət qarşına çıxacaq sənin.

İlk sevgi yuvadan düşən quşcuğaz,
Körpə qanadları pöhrələnməyib.
Məcnunun ahıyla uçan məhəbbət
Min hiylə əliylə yerə enməyib...

Mən ki, görməmişəm sevgini susan,
Məhəbbət zirvədə bəslənən qarmış.
Kim deyir, bir dəfə sevilir insan,
Sən demə, təzədən sevmək olarmış...

BU, SƏN DEYİLSƏN...

Qayıdır gəlibən gözləri yaşı,
Deyilsən, bir daha küsən deyilsən.
Hanı o vüqarın, o saymazlığı;
Yox, bu sən deyilsən, bu sən deyilsən.

Deyilsən vaxt keçir, zaman gözləmir,
Dilin dediyini, ürəyin demir.
Bu yalvaran gözəl sənə bənzəmir,
Yox, bu sən deyilsən, bu sən deyilsən.

Getdiyim hər yeri güdən sən idin,
Küsəndə aylarla itən sən idin,
Çırılıq qapıları gedən sən idin,
Yox, bu sən deyilsən, bu sən deyilsən.

Deyilsən küsənlər barişar yenə,
Nə tez boyun əydiñ beş gunluk qəmə?
Özündən razılıq yaraşır sənə
Yox, bu sən deyilsən, bu sən deyilsən.

Dərdlisən, dərdini get daniş suya,
Əl açma, alçalma mən verən paya,
Elə bil diləçi gəlib qapıya
Yox, bu sən deyilsən, bu sən deyilsən.

NƏ BİLƏYDİK

Nə biləydiñ bu sevginin sonu yox,
Nə biləydiñ dünya belə döñecək,
Nə biləydiñ sevgi adlı bu qonaq
İkimizin aramızda ölcək...

Ulu sevgi göydən yerə endimi,
Nə dayandı yolumuzun üstündə?
Bu məhəbbət soyuduqca, sən demə,
Can verirmiş qolumuzun üstündə.

Hər görüşə süründürdü ayaqlar...
O çəmənlər - bir baharlıq səməni.
Dodaqları yandıranda dodaqlar
Ürəyimiz üzüyürmüş, deməli.

Əyləncələr qoymadı ki, göz açaq;
Hər istəyi biz beləcə bitirdik.
Payız gəldi toy-bayramla,
biz ancaq
Yarpaq-yarpaq günümüzü itirdik.

Şirin oldu yalanların zəheri,
Həqiqəti gizləmişik həmişə.
Sevgililər oyaq açdı səhəri,
Biz axşamı gözləmişik həmişə...

Yuxu gördük...
gah qorxulu, gah da şən,
Boğdu bizi terədüdlər axarı.
Yuxularda əller gördük birləşən,
Ha yozduqsa hicran oldu axarı...

Nə biləydiñ bu sevginin sonu yox,
Nə biləydiñ dünya belə döñecək.
Nə biləydiñ sevgi adlı bu qonaq
Üzümüzə baxa-baxa ölcək...

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

Nº 25 (2399) 12 iyul 2024-cü il

Artıq Azərbaycanın bütün rayonlarında 30 ilə yaxındır ki, çox böyük abadlıq-quruculuq işləri görülür. Əlbəttə, bu işləri görmək elə də asan iş deyil. Ən azından ona görə ki, düz 30 il 20 faiz torpaqlarımız erməni işğalı altında olub.

Mühərbi şəraitində yaşayışımız həm öz ərazisini erməni işğalından azad etmək üçün yollar axtarır, həm iqtisadiyyatı inkişaf etdirir, həm də paralel olaraq əyalətlərdə, rayonlarda böyük quruculuq-abadlıq işləri görüb. Bunları etmək elə də asan məsələ deyildi. Çünkü müstəqillik dövrüne qədəm qoymuş Azərbaycan həm də böyük

ki, kar, kor və lal ölkələri gecətən haqqın yoluna gəlməyə mecbur etdi.

Azərbaycan belə mürəkkəb durumda həm siyasi, həm iqtisadi, həm də hərbi sahədə çox böyük uğurlara imza atdı. Ümummilli liderin rəhbərliyi ilə ölkəmizin bütün rayonlarında abadlıq və quruculuq işlərinə başlanıldı. Çünkü heç kimə sərr deyil ki, bir çox rayonlarda sosial obyektlər, xəstəxanalar, uşaq bağçaları bərabər gündə idi. Sovet dövründə qalmış məktəblər və digər insanlara xidmət edən ocaqlar, elə də yaxşı durumda deyildi. Bir çox infrastrukturlar lazımı tələblərə cavab vermirid. Ölkəmizin iqtisadi cəhət-

Saatlı - hər addımda bir gözəllik...

dövlətlər tərefindən siyasi və iqtisadi təzyiqlərə məruz qaldırıdı. ABŞ kimi böyük dövlət ermənilərə iqtisadi sanksiya tətbiq etmək əvəzinə, ərazisi işğal olunmuş Azərbaycana 907-ci qərarı qəbul etdi. Bu qərar ona görədir ki, ölkəmizi iqtisadi sanksiyaya məruz

dən güclənməsi məmləkətində abadlıq və quruculuq işlərinə böyük vəsait ayrılmışına şərait yaratdı. Neftdən, qazdan və digər sərvətlərimizdən gələn pulun müəyyən hissəsi Azərbaycanda tikinti-quruculuq işlərinə yönəldildi. İndi hansı rayona qədəm

danı ve Heydər Əliyev Parkı öz gözəlliyi, füsunkarlığı və ecazkarlığı ilə insanı heyran edir. Bir-birindən gözəl güller, çiçəklər, ağacıclar adama gelgəl deyir. İsti havalarda bu yaşlılıqlar Saatlı şəhərinə bir gözəllik və yeni bir nəfəs verir.

Bu günlərdə Saatlıda olan da Heydər Parkında istirahət edən bir neçə yaşı sakınla göründük. Gördük ki, onlar gözəl və səliqəli olan bu parkda əyləşib, səhəbət edirlər. Və biz də onlardan icazə alıb yanlarında əyləşdik və səhəbətə qoşulduq. Məlum oldu ki, onlardan biri - Əli Səmədov uzun müddət kənd təsərrüfatı sahəsində çalışır. 85 yaşı var, təqaüddədir.

Əli müəllim deyir ki, sovet hökumətinin vaxtında belə gözəl və yaraşıqlı parklar yox idi. Elə hamiya deyidilər ki, gedin pambıq yığın. Bizim də gecəmiz, gündüzümüz yox idi. Ailə, uşaq hamısı pambıqda idi. Əziyyətin biz çəkirdik, xeyrini sovet hökuməti görürdü. Rayonda indi də pambıq ekirler.

Düzdür, pambıq çox əziyyət tələb edən bitkidir. Gərək yayın istisində ona vaxtında aqro-tehniki qulluq göstərəsən, alaqdan təmizləyəsən, su verəsən. Üstəlik də yetişəndə gərək vaxtında da yığasan. Bir də görürdün soyuqlar düşdü, yağışalar yağdı, pambıq yiğmaq mümkün olmadı. Amma indi hər şeyi yeni texnologiyaya uyğun həll edirlər. Yəni daha əl əməyinə pambıq yiğimində o qədər ehtiyac qalmır. Gözləyirlər

pambıq tam yetişir və bundan sonra maşınla yiğima başlayırlar.

Mənim uşaqlarım da pambıq ekiblər, yaxşı da pul qazanırlar. Ümumiyyətlə, dolanışığımız pis deyil. Gərək əziyyət çəkəsen ki, xeyir de görəsen. Kim əziyyət çekir, o, xeyri görür. Son illər rayonumuzda çox böyük abadlıq-quruculuq işləri görüllər. Bunların hamısı Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin xidmətləridir.

Diger bir təqaüdü insanla da tanış olur. Bu, Cəfər Əhmənovdur. Elə Cəfər kişi də 85-i haqlayıb. Amma yaşından daha gümrəh görünür. Deyir ki, mən Saatlinin kəndindənəm. Həyətyanı təsərrüfatımız və bir qədər də payı belli torpağımız var. Mal da saxlayırıq, qoyun-quzu da, hetta toyuq-cüce də. Payı belli torpağımızda isə qarpız, yemmiş, pomidor, xiyar, kartof ekirik. Yediyimizi yeyirik, yemədiyimizi bazara çıxarıb satırıq. Vallah, oğul, adam gərək işləmkən, əziyyət çəkməkdən qorxmasın. Tər tökersən, əziyyət çəkərsən, sonra da onun bəhrəsini görərsən. Bu sözləri övladlarına demişəm, indi də nəvələrimə deyirəm. Çox sağ olsun onlar da mən dediklərimi yerinə yetirirlər. Əziyyət çəkirər, bəhrəsini də görürər. Ümumiyyətlə, kənd adamı sehərdən

axşama qədər yatmalı, çayxanada domino oynamalı deyil. İşləməli, çalışmalıdır və çörək qazanmalıdır. Bunları əldə edəndən sonra harda istəsə gedib istirahət edə, dincələ bilər.

Saatlıda bir-birindən gözəl yeni məktəblər, xəstəxanalar, uşaq bağçaları tikilib. Ən müasir üslubda sosial obyektlər və tikilişlər inşa edilib. Təkcə bu obyektlər **şəhərdə** deyil, ən ucqar kəndlərdə belə tikilərək əhalinin istifadəsinə verilib. Bir neçə kəndin yolları yenidən inşa edilib və asfaltlanıb. Təbii ki, müasir infrastuktur olmadan orada rahat yaşamaq və işləmək mümkün deyil. Çünkü insanlar bu gün daha rahat və daha yaxşı yaşamağı arzulayırlar. Belə bir istəyin gerçəkləşməsi amma asan məsələ deyil. Asan məsələ olmasına baxmayaraq, bu gün Saatlıda demək olar ki, çox böyük quruculuq və abadlıq işlərinə geniş start verilib. Bu isə o deməkdir ki, Saatlı camaati abad və yenidən inşa edilən şəhərdə, qəsəbədə və kənddə mövcud problemlərin həll edildiyini görür, buna sevinir. Çünkü abadlıq və quruculuq işlərində Saatlı camaati da yaxından iştirak edib və edir.

EMİL FAİQOĞLU

qoysunlar və onu təzyiq altında saxlaşınlar.

Ümummilli lider Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə həkimiyətə gələndən sonra bütün bu problemlər zaman-zaman öz həllini tapdı. Yəni müdrik siyasetçi və böyük şəxsiyyət Heydər Əliyev en mötəbər kürsülərde belə Azərbaycanın 20 faiz torpağının işğal olunmasının, BMT-nin dörd qətnaməsini yerinə yetirilməməsini Tehlükəsizlik Şurasının beş üzvü olan ölkələrin rəhbərlərinin diqqətinə çatdırıdı. Heç kimdən və heç nədən çəkinmedən Azərbaycana qarşı olan haqsızlığa və ədalətsizliyə etiraz elədi. Ulu Öndərin bu sert çıxışları təbii

bassan orda çox böyük sosial-iqtisadi inkişafın, abadlıq-quruculuq işlərinin şahidi olmaq mümkündür. Ayndır ki, bu da öz başına baş verməyib. Hamısı Ulu Öndər Heydər Əliyevin və onun siyasi kursunu uğurla davam etdirin Prezident İlham Əliyevin böyük səyi nəticəsində həyata keçirilib. Belə gözəl quruculuq və abadlıq işləri Saatlı rayonunda da gerçəkləşib. Bu rayona kimin yolu düşsə, şəhərin mərkəzində salınmış parklara, xiyabanlara heyran qalar. Mən inanıram ki, belə möhtəşəm işləri görən adam təəccübənlənməsin və sevinməsin. Saatlıdakı Bayraq Mey-

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

Anadolunun ən lezzətli balı izində

Türkiyənin zəngin və müxtəlif flora və faunası türk mətbəxinin qədim kulinariya ənənələrinə böyük təsir göstərmişdir. Anadolunun müstəsna bali, hər biri özünəməxsus mənşəyini əks etdirən lezzətli dad və çalarlarda mövcuddur. Bu nəfis bal məşhur türk səhər yeməyi və desertlərində mühüm rol oynayır. Üstəlik, Türkiyənin ən yaxşı bal istehsalı ilə məşhur olan müxtəlif istiqamətləri təkcə kulinariya mükemməlliyi mərkəzləri deyil, həm də misilsiz təbii gözəllikləri və zəngin tarixi və mədəni irs sərvətlərini təqdim edir. Türkiyənin ən mənəzərəli bal çıxırları ilə yola çıxmak unikal dad, şəfa və kəşflər axtaranlar üçün orijinal və zənginləşdirici təcrübə vəd edir.

Datça: Keklikotu, Şam və Badam Bali

Egey ve Aralıq dənizinin qovşağındakı yerleşen Datça yarımadası təmiz çimərlilikləri və təmiz havası ilə diqqət çəkir. Muğla vilayətində yerleşən, keklikotu və şam ətli Datça Türkiyənin dinc istirahət mərkəzi və məşhur mavi kruiz məkanıdır. Bölgənin zeytin və badam bağları raya bir çox qastronomik faydalara təmin edir, bölgənin bol keklikotu bitkiləri və şam ağacları bölgənin unikal bal növlərinə töhfə verir. Datça və etrafının ən məşhur çıçek ballarından biri olan keklikotu bali, saf keklikotu çıçeklerinin mahiyyətini toplayan arılar tərəfindən istehsal olunur və parlaq rəngi, keklikotu ətri və ağız bütən, lakin şirin dadı ilə seçilir. Şam bali çıçek balından daha tünd rəng tonu və daha ətli qoxuya malikdir. Bundan əlavə, erkən yazda açan badam ağaçı çıçeklərindən polen toplayan arıların istehsal etdiyi bal açıq rəngli və orta şirin, şirin,

enerji verən bir qoxuya malikdir.

Qaçırmanın: Gün ərzində təmiz sularda üzə biləcəyiniz Datça yarımadasının ucunda yerleşən Knidos Qədim Şəhəri üzərində gün batımı izləməyi unutmayın. Datça, həmçinin əla türk şərabları ilə birləşdirilmiş lezzətli dəniz məhsulları da daxil ol-

ılı qeydə alınır. Avqustda yığın Anzer bali üçün mayın ayından iyun ayına qədər yaylağa pətək qoyulur.

Qaçırmanın: Yaşlı cənnət Rizə, uca bir yaylada səhər yeməyindən hezz almaq, çay məhsullarını müşahidə etmək, Firtina çayında rafting etmək və bölgənin xalq rəqsini olan "horon" a baxmaq kimi

rindən nefəs kəsən panoramik mənzərələr var, eyni zamanda səhərin Çifte Minareli Mədrəsəsi (Çifte Minareli Medrese) və Üç Türbələr (Üç Türbə) kimi tarixi yerləri də görülməyə dəyər. "Çağ kabağı" və "kadaiif dolması" kimi yerli yeməklərin dadına baxa bilərsiniz.

Çöl çiçəklərindən ətir: Qars bali

Turistik Şərqi Ekspressinin son dayanacağı və Türkiyənin məşhur qış şəhəri Qars, yüzden çoxu endemik olan 1600-dən çox çiçəkli bitkinin olduğu bir vahadır. Bu səbəbdən ərazidə bal istehsalı qədim dövrlərə gedib çıxır. Coğrafi əlaməti olan səhər məhsullarından biri olan Qars bali minlərlə çöl çiçəklərinə benzəyən ətri, açıq rəngi və lezzəti ilə məşhurdur. Ənənəvi üsullarla nəsil-lərdən-nəslə ötürünlə Qars bali məşhur Qars səhər yeməyinin əsasını təşkil edir; Bu yemək də adətnə bögədə istehsal olunan əla pendirlərə bəzədilib. Səhərin kulinariya zənginliyini kəşf etmek üçün tarixi Süvari Bastionunda yerləşən Türkiyənin ilk tematik Pendir Müzeyi olan Qars Pendir Müzeyini ziyrət edə bilərsiniz. Siz həmçinin lezzətli pendirlər və süd məhsulları istehsal mərkəzi olan və kiçik, füsunkar pendir muzeyinin yerləşdiyi Boğatəpə kəndini də ziyrət edə bilərsiniz.

Qaçırmanın: Qars Türkiyənin ən unikal qədim səhərlərindən biri və YUNESKO-nun Dünya İrsi Saytı olan Anı Qədim Şəhərinin yaxınlığındadır. Qarsa qatarla səyahət də gözlədir, xüsusən qış aylarında. Qarsda olarkən, orijinal Baltik əslublu binaları müşahidə edə və səhərin xüsusi yeməyi olan qaz ətini dadmaq olar, adətən dadlı türk şərabları ilə süfrəyə verilir və yerli əyləncələrlə müşayiət olunur.

maqla, geniş kulinariya təcrübələri təklif edir.

Anzer yaylasının möhtəşəm bali

Türkiyənin şimal Qara dəniz sahilini təpələrin və dağların zirvələrini bürüyən yamışlı zümrüt yaylaları ilə mavi və yaşıl möcüzələr diyarıdır.

Rəngarəng vələs, cökə, şabalıd və qızılıqac ağaclarına ev sahibliyi edən Rize həm Türkiyənin çay vahası, həm də dünyaca məşhur Anzer balının vətənidir. Kaçkar dağlarının etəyində yerləşən Anzer yaylasında istehsal edilən Anzer bali nəfəs kəsən təbiət gəzintiləri və təmiz hava təqdim edir. Dəniz səviyyəsindən 2300-3000 metr yüksəlklikdə yerləşən yaylada bol yabanı çıçek bitkiləri var və bu zəngin bitki örtüyü Anzer balına özüne-məxsus lezzət verir. Əlli-altımiş bölgənin yerlisi olan 400-dən çox gül növünün tozcuqları ilə qidalanan Qafqaz arılarının yetişdirdiyi Anzer bali da coğrafi göstərici

Yüksək Prolinli Ərzurum Balları

Qara dənizdən cənuba doğru hərəkət edərək, Anadolunun ən qədim yaşayış məskənlərindən biri olan Ərzurum gələcəksiniz. Tortum gülü, Nərmanın Pəri Bacaları və İspir Yeddi Gölü kimi təbiət gözəllikləri ilə əhatə olunmuş bu sevimli səhər tarix və təbiətin valehədici birləşimini təqdim edir. Gözəl təbiəti ilə yanaşı, ərazi hündür reliyefi və çoxlu endemik bitki növləri sayesində bal istehsal mərkəzidir.

Karayazı və Palandöken bal istehsalında öncə çıxan rayonlardır: xüsusi bölgədə bol olan yabanı biyan bitkisindən hazırlandığı üçün "Geven" bali kimi tanınan Palandöken balı ilə diqqət çəkir. Tərkibində yüksək prolin olan "Geven" və "Karayazı" bali da lezzətli üzvi Ərzurum səhər yeməyinin əsas tərkib hissəsidir.

Qaçırmanın: Ərzurumun Əziziyə və Məcidiyə qalalar-

məşhur aktyorun cinsi qışnamada ittiham olunduğunu təsdiqləyib.

Ermeni mediası yazır ki, Beynəlxalq Film Festivalının bu il ənənəvi qırmızı xalça açılış mərasimi olmayıb. 21-ci "Qızıl ərik" festivalında qırmızı xalça əvəzinə yerli xalçalar ustalarının rəssam David Koçuntsun dizəyini əsasında hazırlanmışdır. Bu xalçalar təqdim olunub. Bu xalçalar "Location" kolleksiyasını təşkil edir.

Ə. Rəşid

İSPANLAR FRANSIZLARIN QOLTUĞUNA VERDİLƏR

qartımiş xoruzlarını və göndərdilər parlament seçkilərində xoruzu qoltuğuna verilmiş Makronun üstü-

Yəqin ki, növbəti çempionatda fransızlar köynəklərinin sinesinə ən çox sevdikləri qurbağa şəkli vururlar.

Hərçənd ki, mənim qurbağadan zəhləm gedir, onlar da fransızlar kimi boş-boşuna qar-qur eləyirlər, həm də uşaqları nənəm deyirdi ki, qurbağaya əl vurmayı, əlinizə ziylə çıxar. Bilmirəm nənə niye belə deyirdi, qurbağaya ziyl çıxardandisa gərek fransızların dili-ağzı hamı ziyl ola.

GÖRƏN, MONTELLA

İspanların fransızlarla neçə sonadək dör-dör döyüşdükəli oyuna baxırdı?

Lax yumurta iyi verən

"cəhənnəm planeti": Yeni kəşf

Yer küresi xaricində digər planetlərdə həyatın olub-olmadığı ən böyük sırlardan biri olaraq qalmayıdadır.

Adəlet.az xarici mediaya istinadən xəber verir ki, alımlar lax yumurta iyi verən yeni "cəhənnəm" planeti kəşf ediblər.

Məlumatlarda deyilir ki, o, Yerdən çox da uzaq olmayan ekzoplanet sayılır. O, "HD 189733 b" adlanır. Bunun son dərəcə sərt şərtləri var. Planetimizdən 64 işqili əla uzaqda, Tülkü bürcündə yerləşən qaz nəhəngidir. O, öz ulduzuna Merkurinin Günəşə olduğundan 13 dəfə yaxındır. Səthdəki temperatur Selsi skaliası ilə 925 dərəcəyə çatır və buna görə də onu "cəhənnəm planeti" adlandıırlar.

Mütəxəssislərin fikrincə, böyük ehtimalla həmin planetə küləklərin süreti saatda 800 km sürətlə hərəkət edən, planetimizdəki en güclü küləklərin süretindən üç dəfə yüksək olan ərimiş şüse yağışı yağır. Yeni kəşf edilən ekzoplanet cürük yumurta qoxusuna malik hidrogen sulfidlə zəngindir. Belə materialdan ibarət planetlərə nadir hallarda Günəş sistemindən kənardır. Gəlin.

Qeyd edək ki, hələ 2010-cu ildə Amerika Kosmik Agentliyi NASA-nın kosmosa buraxdığı yüksək texnoloji avadanlıqları təchiz edilmiş teleskopu Günəş sistemindən kənardır. Onlardan en kiçiyi Neptun planeti boydadır. Onların etibarla 2010-cu ildə Amerika Kosmik Agentliyi NASA-nın kosmosa buraxdığı yüksək texnoloji avadanlıqları təchiz edilmiş teleskopu Günəş sistemindən kənardır. Onlardan en kiçiyi Neptun planeti boydadır.

Ən irisi isə, həttə Jupiterdən böyükədir. Ən iri iki planetin səthində hərəkat əridilmiş demirdəkindən yüksəkdir. Lakin alımlar hazırda onlardan ənirisinə daha çox maraqlı göstərilir. Beləki, bu planet indiyə kimi kəşf edilmiş eksoplanetlərdən ən yüngülədir".

Əntiqə Rəşid

Əbülfət Mədətoğlu Vahid Paşayevə qardaşı

Sakir Ədil oğlunun

vəfatından kedərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

«Qızıl ərik»in əxlaqsız «fəxri» qonağı -

Kevin Spacey

Hər il olduğu kimi bu gün də .İrəvanda 21-ci "Qızıl ərik" Beynəlxalq Film Festivalı başlayıb.

Adalet.az xəbər verir ki, Karen Dəmirçyan adına İdmən Konsern Kompleksində 21-ci "Qızıl ərik" Beynəlxalq Film Festivalı başlayıb.

Bu il festival 14-nə qədər davam edəcək.

Bu il festivalda bir sıra dünya şöhrəti kinematoqrafçılar iştirak edib, onların filmleri müxtəlif nominasiyalara üzrə təqdim olunub. Festivalın müsabiqə programına be-

dii və qışmetrajlı filmlər, sənədlü filmlər və digər əsərlər daxildir. Festivalın təsisçiləri Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər. Britaniya Prokurorluğu

məşhur aktyorun cinsi qışnamada ittiham olunduğunu təsdiqləyib.

Ermeni mediası yazır ki, Beynəlxalq Film Festivalının bu il ənənəvi qırmızı xalça açılış mərasimi olmayıb. 21-ci "Qızıl ərik" festivalında qırmızı xalça əvəzinə yerli xalçalar ustalarının rəssam David Koçuntsun dizəyini əsasında hazırlanmışdır. Bu xalçalar təqdim olunub. Bu xalçalar "Location" kolleksiyasını təşkil edir.

Ə. Rəşid

Təsisçi və baş məsləhətçi: Aqil Abbas

Baş redaktor: İradə Tunçay

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h\h

Müxbir hesab: 0137010001994

S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:

3807001941100451111 VOEN: 1300456161

İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ-1073 Mətbuat prospekti, 529-cu mahalla, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.

Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru

adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500

Sifariş: 186

Çapa imzalanmışdır:

11.07.2024

16 ƏDALƏT •

12 iyul 2024-cü il